

# Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ  
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΛΒ' | ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 72.18.308 | 1/15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1983 | ΑΡΙΘ. 17-18

## Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ



Μηδεις πλανάσθω· εάν μη πιστεόση Χριστόν Ἰησοῦν ἐν σαρκὶ πεπολιτεῦσθαι, καὶ ὁμολογήσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ πάθος, καὶ τὸ αἷμα ὃ ἐξέχεεν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας, οὐ τῆς ζωῆς αἰωνίου τεύξεται... Τὸ γὰρ ὄλον ἐστί, πίστις ἢ εἰς Θεόν, καὶ ἢ εἰς Χριστόν ἐλπίς, ἢ τῶν προσδοκωμένων ἀγαθῶν ἀπόλαυσις, ἀγάπη τε περὶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ὁμόφυλον... «Ἀὕτη ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ γινώσκειν τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλεν Ἰησοῦν Χριστόν»... Καταμάθετε οὖν τοὺς ἑτεροδοξοῦντας, πῶς νομοθετοῦσιν ἄγνωστον εἶναι τὸν Πατέρα τοῦ Χριστοῦ... Τὸν σταυρὸν ἐπαισχύνονται, τὸ πάθος χλευάζουσι, τὴν ἀνάστασιν κομωδοῦσιν.  
(“Αγ. Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας)

### = Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α =

Ὁ Τίμιος Σταυρός. — Εὐαγγέλιου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, «Σταυρός παντὸς κόσμου τιμιώτερος». — Ἰωάννου Φουντούλη, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Θεσ/νίκης, Ἀπαντήσεις σὲ λειτουργικὲς, κανονικὲς καὶ ἄλλες ἀπορίες. — Ἀρχιμ. Σωτηρίου Τράμπα, Πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς μου Ἕλληνας ἱερεῖς. — Ι. Μ. Χατζηφώτη, Ὁ ἑλληνορθόδοξος ἐκκλησιαστικὸς Τύπος σήμερα. — Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου, Λέκτορος Θεολογικῆς Σχολῆς, Ἀποχαιρετισμὸς στὸ καλοκαίρι. —

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ αὐτοκτονία σὰν ποιμαντικὸ πρόβλημα. — Ἐρβιν Ρίνγκελ, Ὁ κίνδυνος τῆς αὐτοκτονίας στοὺς νέους. — Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ὁ Κληρικὸς κατὰ τὶς Ποιμαντικὲς ἐπιστολὲς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. — Βασ. Μουστάκη, Ἡ προφητεία τοῦ Νισύμ. — Ἐπίκαιρα. — Πρεσβ. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Ποιμαντικὴ ἐργασία μὲ χιλιαστὲς. — Εὐαγγέλιου Π. Λέκκου, Εἰδήσεις ποῦ ἐνδιαφέρουν τοὺς ἐφημερίους — Νέοι συνταξιῦχοι τοῦ TAKE.



## “ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΤΟΣ ΚΟΣΜΟΥ ΤΙΜΙΩΤΕΡΟΣ,,

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ  
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἡ εορτὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ὑπενθυμίζει τὴ σημασία, ποὺ ἔχει γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς τὸ ἱερὸ σύμβολο τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ Σταυρὸς εἶναι «ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης», «ἡ ὠραιότητα τῆς Ἐκκλησίας», «βασιλείων τὸ κραταίωμα», «πιστῶν τὸ στήριγμα», «ἀγγέλων ἡ δόξα», «τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα», «τῆς εὐσεβείας τὸ ἀήττητον τροπαιον, ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου, ὁ τῶν πιστῶν στηριγμός, τὸ τῆς Ἐκκλησίας περιτείχιμα· δι’ οὗ ἐξηγῶνται ἡ φθορὰ καὶ κατήρηται καὶ κατεπόθη τοῦ θανάτου ἡ δύναμις καὶ ὑψώθημεν ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια». Ὁ Σταυρὸς εἶναι «ἄπλον ἀκαταμάχητον... δόξα Μαρτύρων, Ὁσίων, ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα, λιμὴν σωτηρίας, ὁ δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ὁ Σταυρὸς ἦταν βδελυρὸ, ἀποτρόπαιο καὶ ἀτιμωτικώτατο θανατηφόρο ὄργανο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο θανατώνονταν οἱ χειρότεροι ἀπ’ τοὺς κακούργους. Μὲ τὴ θυσία ὅμως τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἔγραφεν ὁ ἀείμνηστος πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Καλλίνικος, «ἀνυψώθη σελαγίζων ὁ Σταυρὸς ὑπεράνω μετηρημένων θόλων. Ἐκόσμησε θρόνους αὐτοκρατόρων καὶ μαργαριτοκόλλητα στέμματα. Ἐλαμψεν ὡς παράσημον ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας εἰς τὰ στήθη. Προηγῆθη ὡς σημαία ἐλπιδοφόρος ἐπὶ κεφαλῆς νικηφόρων ἐκπολιτιστικῶν στρατιῶν. Ἐστόλισε τὸν λαμὸν παρθένων καὶ ξανθοκόμων νηπιῶν. Ἐσημειώθη ὡς σημεῖον σελασφόρον ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν πιστευόντων. Ἀνεγνωρίσθη ὡς διεθνὲς σημεῖον παγκοσμίως εὐεργετικῶν σωματείων. Ἐπεσείασε παρήγορος τὸν τελευταῖον ὕπνον τῶν νεκρῶν εἰς τὰς σιγηλὰς νεκροπόλεις τῶν. Ὁρθώθη ἀπ’ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς ὡς πυρμόρφον Εὐαγγέλιον διδάσκον πᾶσαν τάξιν καὶ πᾶσαν ἠθικὴν κατάστασιν».

Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει χαρακτηριστικὰ τὰ ἐξῆς γιὰ τὸν Σταυρὸ: «Τὸ καταραμένο αὐτό, τὸ ἀνεπιθύμητο, τὸ σύμβολο τῆς ἐσχάτης τιμωρίας (μὲ θανατικὴ καταδίκη) τώρα ἔγινε ἐπιθυμητὸ καὶ ἀξιαγάπητο. Γιατὶ ἓνα βασιλικὸ στέμμα δὲν στολίζει τόσο τὸ κεφάλι, ὅσον ὁ Σταυρὸς, ποὺ εἶναι πολυτιμότερος ἀπὸ κάθε κόσμημα... Αὐτὸς χρησιμοποιεῖται στὴν ἁγία Τράπεζα, αὐτὸς στὶς χειροτονίες τῶν ἱερέων, αὐτὸς πάλιν μαζὶ μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Χριστοῦ λάμπει ζωηρὰ στὸν μυστικὸ δεῖπνο (τῆς Θ. Εὐχαριστίας)· τοῦτον θὰ μπο-

ροῦσε κανεὶς νὰ τὸν ἰδῆ νὰ περιφέρεται παντοῦ, στὰ σπίτια, στὶς ἀγορὲς, στὰ ἀκατοίκητα μέρη, στοὺς δρόμους, στὰ βουνά, στὰ δασωμένα φαράγγια, στοὺς λόφους, στὴ θάλασσα καὶ στὰ πλοῖα καὶ στὰ νησιά, στὰ κρεββάτια, στὰ ἐνδύματα, στὶς αἰθουσες, στὰ συμπόσια, στὰ ἀσημένια κατασκευάσματα, στὰ χρυσᾶ, στὰ μαργαριταρένια, στὶς τοιχογραφίες... Τόσο περιζήτητο σ’ ὅλους ἔχει γίνῃ τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ δῶρο, ἡ ἀνεκφραστή αὐτὴ χάρις. Κανεὶς δὲν τὸ ντρέπεται, κανεὶς δὲν τὸ ἀποφεύγει μὲ τὴ σκέψι, ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ σύμβολο τοῦ καταραμένου θανάτου, μὰ ὅλοι χρησιμοποιοῦμε αὐτὸ ὡς κόσμημα περισσότερο ἀπὸ τὰ στεφάνια καὶ τὰ στέμματα καὶ ἀναρίθμητα μαργαριταρένια περιδέ-  
ρια».

Ὁ Σταυρὸς εἶναι, κατὰ τὸν Χρυσόστομο, «παντὸς κόσμου τιμώτερος», γιατί εἶναι τὸ ἱερὸ σύμβολο τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι μαζὶ μὲ τὸν Ἐσταυρωμένο Λυτρωτὴ νοιώθουν νικητὲς στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ τοῦ κακοῦ. Κάθε γνήσιος Χριστιανὸς, ποὺ εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὸν Ἐσταυρωμένο καὶ ἀγωνίζεται ἐναντίον τῆς ἀμαρτίας, μπορεῖ ἐκ πείρας νὰ διακηρύξῃ τὰ ἐξῆς μὲ τὸν Ἰωάννη Δαμασκηνό: «Ὁ Σταυρὸς, ἡ θυσία δηλαδὴ τοῦ Κυρίου, εἶναι ἀσπίς καὶ πανίσχυρο ὄπλο καὶ σημεῖο νίκης ἐναντίον τοῦ δαίμονος· εἶναι ἡ ἀνάστασις ἀπ’ τοὺς νεκροὺς πνευματικῶς, στήριγμα γιὰ ἐκείνους, ποὺ στέκονται ὀρθοὶ στὴν πνευματικὴ ζωὴ, ὑποστήριγμα γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς... ὀδηγὸς γιὰ ἐκείνους, ποὺ μόλις ἐπιστρέφουν στὴν χριστιανικὴ ζωὴ, ἐχέγγυο ἐπιτυχίας γιὰ ὅσους προοδεύουν στὴν ἀρετὴ, σημεῖο σωτηρίας γιὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ, παντοδύναμος προστάτης ἐναντίον ὅλων τῶν κακῶν, ἡ πηγὴ κάθε ἀγαθοῦ, τὸ δέντρο τῆς αἰωνίας ζωῆς».

★

Ἡ σημασία αὐτὴ τοῦ ἱεροῦ συμβόλου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐπιβάλλει πάντοτε καὶ ἰδίως κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Σταυροπροσκυνήσεως νὰ κάνουμε μιὰ αὐτοκριτικὴ καὶ νὰ θέτουμε τὸ ἐξῆς ἐρώτημα στὸν ἑαυτὸ μας: Ἐὰν γε προσκυνοῦμε τὸν Τιμὸν Σταυρὸν ἀπὸ ἀπλή τυπικὴ συνήθεια ἢ νοιώθουμε πράγματι στὴν προσωπικὴ μας ζωὴ, ὅτι μὲ τὴ Σταύρωσι τοῦ Κυρίου «ἀνιέρθη ἡ τυραννὶς» καὶ «ἐπατήθη ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ»;



# ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ**  
Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης

Πολλές φορές γίνεται λόγος ἀπὸ πολλοὺς ὅτι ἡ θεία λειτουργία διαρκεῖ πολλὴ ὥρα καὶ κουράζονται οἱ χριστιανοί. Ἄν αὐτὸ εἶναι σοβαρὸς λόγος, πὼς θὰ ἦταν δυνατὸν καὶ σὲ ποιὰ σημεία θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ κάποια σύντμησις γιὰ νὰ περιορισθῆ τὸ μῆκος τῆς; (Ἐρώτησις Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Α. Τ.).

Τὸ ζήτημα εἶναι δύσκολο καὶ σοβαρό. Οὔτε μπορεῖ κανεὶς μὲ εὐκολία ἐν ὀνόματι τῆς πίστεως καὶ τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας νὰ τὸ ἀγνοήσῃ, θεωρώντας τὰ λεγόμενα ὡς «προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις» ἢ γεννήματα ἀσθενοῦς πίστεως καὶ ἐλλείψεως ζήλου γιὰ τὰ θεία. Οὔτε ἡ παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀπὸ αἰῶνες τακτικὴ τῆς δικαίωνει, ὅπως ἀπλοῖκά μερικὲς φορές νομίζουμε, μιὰ τέτοιου εἶδους «σκληρὴ» τακτικὴ, ὅπως καὶ ἀντίθετα δὲν ἐνθαρρύνει μιὰ ἐπιπολαία καὶ αὐθαίρετη ἀντιμετώπισι τέτοιων σοβαρῶν θεμάτων ἐν ὀνόματι δήθεν συγχρονισμῶν καὶ προσαρμογῶν ἢ, ἐπὶ τὸ ἐκκλησιαστικότερο, ἐφαρμογῆς καὶ ἐδῶ τῆς ἀρχῆς τῆς «οἰκονομίας». Γι' αὐτὸ καὶ οὔτε μονολιθικὴ καὶ ἀκαμπτη ἦταν ποτὲ ἡ θεία λειτουργία, ὅπως ἀνιστόρητα καμμιά φορὰ λέγεται, ἀλλὰ καὶ οὔτε ρευστὴ καὶ εὐπλαστὴ, ὅπως ἀντίθετα μερικοὶ θέλουν νὰ νομίζουν. Ἄν ἀναλογισθοῦμε πὼς ἡ θεία λειτουργία εἶναι ἡ σπουδαιότερα καὶ ἱερωτέρα λατρευτικὴ πράξις τῆς Ἐκκλησίας καὶ σὰν τέτοια ὄχι μόνον στὴν οὐσία ἀλλὰ καὶ στὴ μορφὴ τῆς εἶναι σὲ ἐσχάτη ἀνάγκη ἔργο τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τότε μονάχα

μποροῦμε νὰ κατανοήσουμε καὶ τὴ συνύπαρξι καὶ ἰσορροπία μέσα σ' αὐτὴν —καὶ γενικώτερα σ' ὅλη τὴ λατρευτικὴ πράξι καὶ ἐνέργεια τῆς Ἐκκλησίας— τῶν δυὸ φαινομενικά, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικά, ἀντιρροπῶν δυνάμεων, τῆς σταθερᾶς δηλαδὴ παραδόσεως καὶ τοῦ αἰωνοβίου τύπου ἀπὸ τῆ μιᾶ, καὶ τῆς προσαρμοστικότητος, προόδου καὶ ἐξελίξεως ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Σεβόμαστε τὴ μεγάλη πίστι καὶ τὸ ζῆλο ἐκείνων ποὺ καὶ μόνο ἡ διατύπωσις ἐνὸς τέτοιου ἐρωτήματος καὶ ὁ φόβος μιᾶς συγκαταβατικῆς ἀπαντήσεως σ' αὐτὸ θὰ τοὺς κινούσε σὲ ἱερὴ ὀργὴ ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἀσεβῶς διαλογίζονται μεταρρυθμίσεις καὶ καταπατήσεις τῶν ὅρων τῶν ἁγ. Πατέρων καὶ τῆς ἱερῆς λειτουργικῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας. Εἰδικὰ στὸν τόπο μας ὁ φόβος μιᾶς τέτοιας ἀντιδράσεως δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀντιμετωπίσουμε καὶ νὰ μιλήσουμε σοβαρὰ καὶ εὐλικρινῶς γιὰ θέματα φλέγοντα. Προσποιούμαστε πὼς δὲν ὑπάρχουν, ἐνῶ στὴν πράξι καθημερινὰ τὰ συναντοῦμε καὶ ἐπιπόλαια πολλὲς φορές τὰ λύνουμε. Ἐπὶ παραδείγματι σήμερα —γιὰ νὰ φέρουμε ἓνα πολὺ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἔξω ἀπὸ τὴ θεία λειτουργία— ποίος θὰ εἶχε τὸ κουράγιο νὰ εἰπῆ ἢ νὰ γράψῃ μὲ παρηρησία πὼς τὰ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου δὲν σιχολογοῦνται στὶς ἐνορίες; Τὸ Τυπικὸ ἐξακολουθεῖ νὰ τὰ ὀρίζει καὶ οἱ πίνακες κατανόμης τοῦ Ψαλτηρίου δημοσιεύονται ἐπακριβῶς στὰ Ψαλτήρια καὶ στὰ ἄλλα λειτουργικὰ βιβλία. Ἄν συζητήσῃς μὲ κάποιον γιὰ τὴ χρησιμότητα τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ὑπερθεματίσῃ καὶ θὰ σὲ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ Ψαλτήριον εἶναι κατὰ τοὺς Πατέρες «ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας». Ὅταν σπὸν ἐσπερινὸ

ὅμως ἢ σπὸν ὄρθρο δὲν τὸ ἀκούσῃς, θὰ σὲ πληροφορήσῃ ὅτι διαβάξεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἀκολουθία. Ἄν ἐπιμείνῃς νὰ ρωτᾷς ποιά ἦταν τὰ σημερινὰ καθίσματα, δὲν ξεύρω πόσοι θὰ μπορέσουν νὰ σοῦ δώσουν τὴ σωστὴ ἀπόκρισι.

Γιὰ τὴ θεία λειτουργία ἴσως δὲν ἔχουμε τόσο βοῶντα παραδείγματα. Κι αὐτὰ ὅμως ποὺ θὰ ἐπικαλεσθοῦμε εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ δείξουν ὅτι καὶ σ' αὐτὴ ἔχουμε κάτι ἀνάλογο. Μιὰ δηλαδὴ σχετικὴ διάστασι ἀνάμεσα στὸ ἔντυπο, ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὴ θεωρητικὰ ἰσχύουσα τάξι, καὶ στὴν πράξι, ποὺ προσαρμόζεται καὶ ἐξελίσσεται, καλῶς ἢ κακῶς εἶναι ἄλλο θέμα, ἀνάλογο μὲ τὶς ἀνάγκες καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας. Σὲ μιὰ προηγουμένη ἀπάντησι μιλήσαμε γιὰ τὰ τυπικὰ καὶ τὰ ἀντίφωνα. Σὲ πόσους ναοὺς δὲν ψάλλονται τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ, ἂν καὶ τὸ ἰσχύον Τυπικὸν τὰ θεωρεῖ ὡς ἀπαραιτήτως ψαλλόμενα κατὰ τὴ λειτουργία τῶν Κυριακῶν; — κακῶς, ὅπως εἶδαμε. Σὲ πόσους δὲν λέγονται οἱ στίχοι τῶν ἀντιφώνων; Σὲ πόσους παραλείπεται —ἢ λέγεται μυστικῶς— ἡ ἐκτενής, τὰ κατηχούμενα καὶ οἱ αἰτήσεις καὶ εὐχὲς τῶν πιστῶν; Σὲ πόσους ἀντὶ γιὰ τὰ προβλεπόμενα κοινωνικὰ ψάλλονται ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Καὶ γιὰ νὰ πάμε στὴ λίγο ἀρχαιότερα, ἀλλὰ ἀκριβεστερα, πράξι: Τί ἐγίνε τὸ ἀλληλουάριο καὶ τὸ «Πληρωθῆτω» ἢ ὁ λγ' ψαλμὸς κατὰ τὴ διανομὴ τοῦ ἀντιδώρου; Εἶναι φανερὸ πὼς στὴν πράξι γίνεται κάποια σημαντικὴ ἐκτάσεως περικοπή, ἀκριβῶς γιὰ τὸ αἷτημα γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς θείας λειτουργίας φαίνεται πὼς βρῆσκει ἔδαφος.

(Συνεχίζεται)



# ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΜΟΥ ΕΛΛΗΝΕΣ ΙΕΡΕΙΣ

Τοῦ Ἀρχιμ. Σωτηρίου Τράμπα

Καθὼς περιμένω στὸ TRANSIT τοῦ ἀεροδρομίου τῆς Σιγκαπούρης τὴν ὥρα ἐπιβιβάσεως στὸ ἀεροπλάνο καὶ βλέπω γύρω μου ἀνθρώπους πάσης φυλῆς ἀπεφάσισα νὰ γράψω τὶς σκέψεις μου στοὺς ἀδελφούς μου τοὺς συλλειτουργούς, ποὺ ἔχουν κατὰ ἀδιάκοπον διαδοχὴν ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους τὴν ἱερατικὴν Χάριν.

## Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΓΝΩΣΤΗ

Ὅσοι μὲ βλέπουν —καὶ καταλαβαίνουν ὅτι εἶμαι κληρικὸς ἀπὸ τὴν ἐνδυμασία— μὲ ρωτοῦν, σὲ τί θρησκεία ἀνήκω. Ὅταν τοὺς ἀπαντῶ ὅτι εἶμαι «Ὁρθόδοξος Ἱερεὺς» δὲν τὸ καταλαβαίνουν. Δὲν ἔχουν ξανακούσει γι' αὐτὴ τὴν Ἐκκλησία. Καὶ εἶναι φυσικὸ. Ἀφοῦ ἀπὸ τὴν Περσία (Ἰράν) μέχρι τὸ τελευταῖο ἄκρο τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, σ' ὅλες αὐτὲς τὶς χῶρες μὲ τὰ δισκατομύρια τῶν ἀνθρώπων, ἀπ' ὅτι ξέρω, Ὁρθόδοξοι Ἱερεῖς δὲν ὑπάρχουν παρὰ μόνον στὴν Ἰαπωνία καὶ στὴν Νότιο Κορέα, καὶ αὐτοὶ ἐλάχιστοι.

(Δὲν συμβαίνει βέβαια τὸ ἴδιο μὲ τὴν Καθολικὴ καὶ Προτεσταντικὴ Ἐκκλησία, οἱ ὁποῖες σ' ὅλες τὶς Χῶρες τῆς Ἀνατολῆς ἔχουν ἀνεπτυγμένες καὶ ὀργανωμένες ἱεραποστολές).

## ΑΓΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ

Καὶ διερωτῶμαι, γιατί νὰ εἶναι ἄδεια ἡ Ἀσία ἀπὸ Ὁρθόδοξους Ἱερεῖς; Βέβαια οἱ λόγοι εἶναι πολλοί. Ἀλλὰ ἓνας, ποὺ ἐνδιαφέρει ἐμᾶς, νομίζω ὅτι εἶναι ἡ ἀγνοία καὶ ἡ προκατάληψη. Τουλάχιστον αὐτὸ συνέβαινε σὲ μένα μέχρι πρὶν ἀπὸ 8 χρόνια. Στὰ βιβλία μας καὶ στὰ κηρύγματά μας μιλάμε γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔφθασε «στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης», γιὰ τοὺς «Ὀικουμενικοὺς Διδασκάλους» τῶν ὁποίων «εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτῶν» ἐξῆλθον καὶ οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες συχνὰ ἀγνοώντας τὴν ἔννοια ποὺ ἀπέδιδαν οἱ βυζαντινοὶ στὸν ὄρον «Ὀικουμένη» συμπεριλαμβάνομε τὸν κόσμον ὅλον, ποὺ σήμερα γνωρίζουμε.

Μιὰ παρόμοια σύγχυση παθαίνουμε στὸν χωρικὸ τοῦ χριστιανικοῦ καὶ προχριστιανικοῦ κόσμου. «Πρὶν ἔρθει ὁ Χριστὸς οἱ ἄνθρωποι πίστευαν ψεύτικους θεοὺς καὶ προσκυνοῦσαν τὰ εἰδωλα». Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια ἄκουγα μαθητὴς στὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν. Αὐτὰ ἔλεγα καὶ ἐγὼ ἀργότερα σὰν Καθηγητὴς. Φαντάζομαι καὶ σεῖς παρόμοια θὰ λέτε. Σὰν

νὰ μὴ ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερα δισκατομύρια ἀνθρώπων νὰ πιστεύουν καὶ νὰ προσκυνοῦν τὰ εἰδωλα! Πόσοι, 1950 χρόνια μετὰ ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Πεντηκοστή, γνωρίζουν τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας;

Μήπως ἂν δὲν ἐθγαυαν ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς πατρίδος πᾶν ὁ Ἀπόστ. Παῦλος καὶ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι καὶ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες θὰ πιστεύαμε στὸ Χριστό;

«Γιατί ἀφήσατε καὶ πέρασαν 1900 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ γνωρίσατε τὸ Χριστὸ ἐσεῖς οἱ Ἕλληνες, ὅσπου νὰ ρηθῆτε νὰ τὸν γνωρίσετε καὶ σὲ μᾶς; Καὶ οἱ πρόγονοί μας, ποὺ ἐπὶ αἰῶνες πέθαναν ἀδάφτιστοι; Δὲν φέρετε εὐθύνη γι' αὐτό;» Αὐτὰ τὰ ἀμείλικτα ἐρωτήματα μοῦ ἔθεσε ἓνας Κορεάτης κατηγούμενος, ὅταν τοὺς ἔκανα κατήχηση γιὰ τὴν ἀξία τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. Σᾶς τὰ μεταβιβάζω κατὰ κατῆκον.

Καὶ ἀντιφατικὸ ποὺ παρουσιάζεται σὲ μερικὸς ἀπὸ μᾶς τοὺς Ἕλληνες —φυσικὰ καὶ σὲ ἱερεῖς— σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ «ἐλληνικὸν δαιμόνιον», ποὺ ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα χρόνια ἔκανε πολλοὺς νὰ διασχίζουν στεριὰς καὶ θάλασσες, εἶναι τὸ δέος ἢ καλύτερα ὁ φόβος, ἢ ἀγωνία, ἢ ἔλλειψη ἀσφάλειας, ποὺ μᾶς προκαλεῖ ἡ ἰδέα τοῦ ἐξωτερικοῦ. Μέσα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος μας νοιώθουμε ἀσφαλεῖς. Ἄν βροῦμε ἔξω... φανταζόμαστε ὅτι θὰ αἰσθανθοῦμε ὅτι παθαίνουμε ὅταν τὸ ἀεροπλάνο πέσει σὲ μεγάλα κενὰ ἀέρος· τὸ «ἔδαφος» ὑποχωρεῖ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μας καὶ ἡ καρδιά φτερουγάει.

—«Ποῦ νὰ πᾶς; Τί θὰ θρεῖς ἐκεῖ; Ἄλλος κόμμος! Τί θὰ θρεῖς νὰ φᾶς; Πῶς θὰ συνεννοεῖσαι; Ἄν ἀρρωστήσεις; Ποιὸς ξέρει τί μπορεῖ νὰ σοῦ συμβεῖ;»

Αὐτὰ συλλογίζεται κανεὶς ὅταν δὲν ἔχει βρεῖ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ἄν μάλιστα εἶναι οἰκογενειάρχης Ἱερεὺς τὰ ἐρωτηματικὰ ἐπαναλαμβάνονται:

—«Ποῦ νὰ πᾶς μὲ γυναῖκα καὶ παιδιὰ;».

Μοῦ ἔρχεται στὸ νοῦ ἓνα ἀνδρόγυνο Ἕλληνα. Μιὰ ὀδομάδα μετὰ τὸν γάμο τους ὁ ἄνδρας πῆγε ἐντολή ἀπὸ τὴν Ἐταιρεία του νὰ ὑπηρετήσῃ στὴν Κορέα. Ἐκεῖ, πὸν ἐπόμενο χρόνο, σὲ κλωνικὴ τῆς Σεοῦλ ἀπέκτησαν τὸ πρῶτο τους παιδάκι. Μὲ κάλεσαν νὰ διαβάσω τὶς εὐχές. Τότε ἤμουν ὁ μοναδικὸς Ὁρθόδοξος Ἱερεὺς στὴν Κορέα. Ἦταν καὶ οἱ δυὸ τρισε-



τυχημένοι. Συγγνώμη, αλλά μου ήλθε τότε ο λογισμός: "Αν ήταν Γερμάνος θά έρχόταν;

Πέρουσι υποδέχθηκα στην Σεούλ μια οικογένεια με δυο παιδάκια 2 και 3 ετών. Έργάζεται ο σύζυγος σε μια Έταιρεία που τον έστειλε σε μια πόλη 450 χιλιάμ. μακριά από την Πρωτεύουσα. Έπαθαν τίποτε; Υπάρχει περιοχή στον κόσμο που να μην υπάρχουν Έλληνες; Και στην Χονολουλού, μου έλεγε ένας ναυτικός μας βοήθησε Έλληνα, που είχε προτήγιο βενζίνης. Έμεις οι Γερμάνοι γιατί να φοβόμαστε να θγούμε από τον τόπο μας να κηρύξουμε το Εδαγγέλιο στα Έθνη; Το κίνητρο αυτό δεν πρέπει να είναι ισχυρότερο από το κίνητρο του υλικού κέρδους, που τους κάνει να μη λογαριάζουν ούτε αποστάσεις ούτε συνθήκες διαβιώσεως; Άλλωστε ως ξέρουμε ότι ο τεχνικός πολιτισμός σ' όλες τις Χώρες, τουλάχιστον της Ασίας, εξασφαλίζει άνετες συνθήκες διαβιώσεως σ' ένα ξένο. Δεν αντιμετώπιζει κανείς, απ' ό,τι ξέρω, ούτε πρόβλημα υγιεινής κατοικίας, ούτε διατροφής ή υγιεινής, ούτε πρόβλημα μόρφωσης των παιδιών. Παπου υπάρχουν ξενόγλωσσα σχολεία.

(Συνεχίζω εν πτήσει). Λίγο πριν από την επίβιβαση μια έκπληξη: Μια υπάλληλος του αεροδρομίου με πλησίασε, με χαριέτισε και μου είπε: «Είστε Έλληνας Όρθόδοξος Γερμάνος». ("Είσι διέφρεσε όσα έγγραφα πριν!).

—Και πώς το καταλάβατε; τη ρώτησα.

—«Ός αεροσυντοδός πήγα πολλές φορές στην Αθήνα και είδα στο δρόμο Γερμάνους», μου απάντησε, και συμπλήρωσε: «Εγώ είμαι Καθολική».

Νά που υπάρχουν και εξαίρεσεις! Και καλά με αυτούς που έρχονται στην Ελλάδα, αλλά οι άλλοι, οι πολλοί που δεν έρχονται;

Πετούμε πάνω από την Ινδία. Μέχρι εδώ έφθασε κάποτε ο Μ. Αλέξανδρος με τα μέσα της εποχής εκείνης και με αλλεπάλληλες μάχες. Έμεις διασχίζουμε την απόσταση αυτή σήμερα σε 10 ώρες!

Άλλά ως μου επιτρέψετε να συνεχίσω τις σκέψεις μου.

Οι Έργαμοι Γερμάνοι σκέπτονται τις οικογένειές τους. Οι Άγαμοι, οι Γερουμόναχοι; Οι Μοναχοί, οι Μοναχές; Γιατί και οι Μοναχοί και οι Μοναχές προσέφεραν ανεκτίμητες υπηρεσίες στις Γεραποστολές της Έκκλησίας μας στην εποχή του Αγίου Χρυσόστομου και αργότερα. (Στην Νότιο Κορέα σήμερα υπάρχουν όλων των Ρωμαιοκαθολικών Μοναχικών Ταγμάτων της Δύσεως παρατηρήματα και σ' αυτούς κυρίως στηρίζονται οι Γεραποστολές).

Οι Γερουμόναχοι που υπηρετούμε σε Μητροπόλεις και Ένορίες δεσμευόμαστε από τα πνευματικά μας τέκνα. Πώς μπορούμε να μās εγκαταλείψετε και να φύγετε μακριά; Δεν σκέπτεστε πόσες ψυχές θά χαθούν αν φύγετε; Θα αφήσετε τόσο κόσμο εδώ για να στηρίξετε μερικόνος στην ξενιτιά. Κάτι τέτοια άκουσα κι εγώ, όταν μαθεύτηκε η αναχώρησή μου για την Κορέα. Δεν νομίζω όμως ότι εξ αιτίας της απουσίας μου έχασε κανένας τη σωτηρία του από την Ένορία μου. Συναισθηματικοί είναι κατά το πλείστον

οι λόγοι που κάνουν τα πνευματικά μας τέκνα να θέλουν να μās κρατούν συνεχώς κοντά τους. Και οι μονάζοντες στα Μοναστήρια της Πατρίδος μας Γερμάνοι ή απλώς Μοναχοί και Μοναχές που εγκαταλείψαν τον κόσμο και ζουν ως Άγγελοι επί της γής;

—Δεν μπορούμε να εγκαταλείψουμε την άσκηση μας. Έμεις θά σās βοηθήσουμε με την προσευχή μας» είναι η απάντησή τους αν τους μιλήσετε για προσφορά στον Άγρο της Γεραποστολής.

Και βέβαια είναι σωστή η απάντηση. «Έκαστος ίδιον χάρισμα έχει». Άλλά αφού τίποτε δεν τις σνδδέει τις δεσμεύσεις στον Χριστό αυτές ψυχές με τον κόσμο και τα του κόσμου, ούτε με συγγενείς, ούτε με κτήματα, ούτε με τόπο (πολλοί προτιμούν Μοναστήρια που βρίσκονται μακριά από την ιδιαίτερα τους πατρίδα) τί θά τους εμπόδιζε αντί να μονάζουν σε κάποιο βουνό της Ελλάδος να κάνουν την αφιέρωσή τους σε κάποιο βουνό της Κορέας π.χ.! Και αντί να προσφέρουν φιλοξενία στους Έλληνες προσκυνητές, να προσφέρουν την δυνατότητα να λατρεύουν τον Κύριο μαζί τους, μέσα στην άγια ατμόσφαιρα ενός ορθόδοξου Μοναστηριού σε κάποια βουνοπλευρά εξω από την Σεούλ, (σαν παράδειγμα το αναφέρω που γνωρίζω τις συνθήκες) Κορεάτες αδελφοί μας; Λίγοι άνθρωποι θά εύρισκαν τον δρόμο της επιστροφής προς τον Χριστό αν και μία φορά επισκευιόταν ορθόδοξο Μοναστήρι;

Συγγά στην Κορέα μου θέτουν το ερώτημα: «Η Όρθόδοξη Έκκλησία δεν έχει Μοναχούς και Μοναχές;». Και στην θετική απάντησή μου ανοίγουν άλλο τόσο τα σχισιά μάτια τους για να εκφράσουν και αυτά την απορία των χειλιών τους: —Τότε γιατί δεν έρχεται κανένας;

(Δυο χιλιάδες Ρωμαιοκαθολικές Μοναχές είχαν πάει από ξένες Χώρες στην Κορέα και αφού έφτασαν τις 4.000 οι Κορεάτισσες Μοναχές, οι ξένες σιγά - σιγά αποσύρθηκαν σε άλλες Χώρες).

«Και που το πās μ' όλ' αυτά;» ίσως με ρωτήσετε πολλοί. «Συγκεκριμένα τί προτείνεις»;

—Όσοι σάν βασική επιδίωξη δεν έχετε την πιο άνετη και πιο ήσυχη ζωή και την πιο οίγουρη από οικονομικής πλευράς, θά μπορούσατε να δοκιμάσετε και την διακονία στα Έθνη, όπου ο θερισμός πολλές οι δε έργάται... ανύπαρκτοι ακόμα. Και μπορού να σās διαβεβαιώσω ότι θά ζήσετε την ατμόσφαιρα της προποχριστιανικής Έκκλησίας! Η ζωή σας θά κυλά μέσα από συνεχή θαύματα της θείας Χάριτος.

Έκτός από τις γνωστές περιοχές στις οποίες σήμερα η Έκκλησία μας άσκει Όρθόδοξη Γεραποστολή θά μπορούσατε να ξεκινήσετε νέες προσπάθειες σε Χώρες όπου υπάρχουν μικροί έστω προήγες όμογενών. Με την δυνατότητα που παρέχει ο σχετικός νόμος για απόσταση Γερμάνος σε κοινότητες που Έξωτερικού, θά μπορούσατε να αποσπασθείτε π.χ. στην Σιγκαπούρη, Μανίλα (Φιλιππίνες), Χόνγκ - Κόνγκ κ.λπ., ώστε και τους Έλληνες να εξυπηρετείτε αλλά και ευρύτερη Γεραποστολή να άσκειτε.

Άλλά η ώρα έφτασε 3 μετά τα μεσάνυχτα. Τα ράβα των διπλωτών μου έχουν οθήσει...



# Ο ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

Τοῦ κ. Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

62. ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ. Τριμηνιαῖο περιοδικὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γερμανίας καὶ Ἐξαρχίας Κεντρῶας Εὐρώπης. Σχ. 24×17. Συντάσσεται ἀπὸ Ἐπιτροπή. «Ἡ σύνταξις τοῦ Περιοδικοῦ ἀνήκει στίς εὐθύνες τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γερμανίας. Τὴν ἐπιμέλεια τῆς ὕλης καὶ τῆς ἐμφάνισις ἔχει ὁ Κωστής Κυριακίδης». Διεύθυνση: Dietrich-Bonhoeffer Str. 2. 5300 Bonn 3 Beuel W. Deutschland.

63. Ο ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ. Ἐτησίαι ἐκδοσις τῆς Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους. Δαπάνη καὶ προνοία τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ συνεργασία καὶ ἐτέρων εὐλαβῶν λογίων ἀγιορειτῶν Πατέρων. Σχ. 21×14. Ἐπιμέλεια: Ἐκδόσεις «Ἄθως». Διεύθυνση: Ἰ. Μ. Ὁσίου Γρηγορίου. Δάφνη Ἀγίου Ὁρους.

64. Ο ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ». Τριμηνιαῖον ὀρθοσκυτικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον προνοία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. κ. Εὐσταθίου. Σχ. 24,50×17. Ὑπεύθυνος: Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Μπέκος. Διεύθυνση: Ἱερὰ Μητρόπολη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης. Σπάρτη.

65. ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΡΙΑ. Ἐκκλησιαστικὸν μηνιαῖον περιοδικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς. Σχ. 28×20,50. Ὑπεύθυνος: πρωτοπρ. Νικ. Δ. Δημητρακόπουλος. Ἀρχισυντάκτης: Ἀρχιμ. Εὐθ. Ε. Ἐλευθεριάδης. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Ἀττικῆς. Κηφισιά.

66. ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΣ. Περιοδικὴ ἐκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Ἀδλοποτάμου. Ἰδρυτῆς-ἐκδότης: ὁ Ρεθύμνης καὶ Ἀδλοποτάμου Τίτος. Σχ. 24×17. Ἀρχισυντάκτης: Θεοχάρης Μ. Προβατάκης, Ὑπεύθυνος: Πρεσβ. Χαρ. Καμηλάκης.

67. ΠΑΡΟΥΣΙΑ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου. Μηνιαῖα ἐκκλησιαστικὴ ἐκδοσις. Ἰδρυτῆς-Διευθυντής: ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Προκόπιος. Σχ. 24,50×17. Συντακτικὴ ἐπιτροπή: Ἀρχιμ. Κων. Σακαρίδης, Πρωτοπρ. Παναγιώτης Ξανθόπουλος, Στάθης Κεκριδῆς, Νικ. Μιχαλόπουλος. Ἐπιμέλεια ὕλης: Στάθης Κεκριδῆς. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου. Καβάλα.

68. Ο ΠΟΙΜΗΝ. Μηνιαῖον ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον προνοία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κου Ἰακώβου. Ἰδρυτῆς: ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος (†). Βραβεῖον Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Σχ. 24,50×17,50. Διευθυντής: Γεώργιος Π. Σωτηρίου, Ἱεροκλήρῳξ. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Μυτιλήνης, Μυτιλήνη.

69. ΠΡΩΤΑΤΟΝ. Διμηνιαῖο ἀγιορειτικὸ δελτίο. Ἐκδίδεται μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖο «Πανσέ-

ληνος», Καρυῆς Ἀγίου Ὁρους. Σχ. 24×17. Διεύθυνση: Καρυῆς Ἀγίου Ὁρους.

70. ΣΑΛΠΙΓΞ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ. Μηνιαῖον ὀρθόδοξον ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας. Σχ. 24×17. Ἐκδότης καὶ Διευθυντής Συντάξεως: Ἀρχιμ. Λαυρέντιος Μ. Γρατσιᾶς. Διεύθυνση: Ζωοδόχου Πηγῆς 44, Ἀθήναι.

71. Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΟΙΜΕΝΟΣ. Διμηνιαῖον ὀρθοσκυτικὸν περιοδικὸν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας. Σχ. 23,50×17. Συντάσσεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Καστορίας, Καστοριά.

72. Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ. Ἐκδοσις Ἰ. Μονῆς Παρακλήτου. Σχ. 21×14. Διεύθυνση: Ἰ. Μονὴ Παρακλήτου, Σκάλα Ὠρωποῦ.

73. ΦΩΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ. Μηνιαῖο δελτίο καθοδηγήσεως καὶ ἐνημερώσεως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας. Σχ. 24,50×18. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Νικαίας, Πλατεία Ὁσίας Ξένης, Νίκαια.

74. ΧΡΙΣΤΟΣ-ΚΟΣΜΟΣ. Ἰδρυτῆς-Ἐκδότης: Ὁ Κισάμου καὶ Σελίνου Εἰρηναῖος. Σχ. 24,50×17,50. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Κισάμου καὶ Σελίνου, Καστέλλι Κισάμου.

## VII. ΝΕΑΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

75. ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΑ ΝΕΙΑΤΑ. Μηνιαῖο χριστιανικὸ περιοδικό. Ἐκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς. Σχ. 20,50×14. Συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπῆ. Ὑπεύθυνος: Ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Μ. Γεωργακόπουλος. Διεύθυνση: Πυργοτέλους 3α, Παγκράτι, Ἀθήναι.

Μὲ ἐναλλαγὴ τοπικῶν νέων στὸ «σαλόνι» κυκλοφορεῖ καὶ ὡς ἐκδοσις 15 ἄλλων Ἰ. Μητροπόλεων.

76. ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ. Μηνιαῖα ἐπικοινωνία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας μὲ τὰ νιάτα. Σχ. 25×17,50. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Νικαίας, Νίκαια Πειραιῶς.

77. ΠΑΓΙΔΕΣ. Μηνιαῖο πληροφορικὸ δελτίο διαφωτίσεως. Σχ. 25×17,50. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Νικαίας, Νίκαια Πειραιῶς.

78. ΣΑΛΠΙΓΚΤΗΣ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ. Νεανικὸ περιοδικὸ ἐκδιδόμενον ἀνὰ δίμηνον προνοία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ Σαμοθράκης κ. Ἀνθίμου. Σχ. 24,50×17,50. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, Ἀλεξανδρούπολη.

79. ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ. Κατηχητικὸ ὕλικό, ἐκδηλώσεις, πληροφορίες. Περιοδικὴ ἐκδοσις τῆς Διευθύνσεως Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Σχ. 29×21,50 (πολυγραφημένο). Διεύθυνση: Ἀγίας Φιλοθέης 21, Ἀθήναι.

80. ΔΕΛΤΙΑ, πολυγραφημένα ἐκδίδουν διάφορα ἐνοριακὰ κέντρα τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Πειραιῶς. Διεύθυνση: Ἰ. Μητρόπολη Πειραιῶς, Νοταρᾶ49, Πειραιεύς.

Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 215 τοῦ ὑπ' ἀρ. 15-16 τεύχους.



## VIII. ΕΝΟΡΙΑΚΑ ΔΕΛΤΙΑ

81. ΕΝΟΡΙΑΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ. Διμηνιαία περιοδική έκδοση τής ενορίας Τριών Ίεραρχών Ἐνω Πετραλώνων. Σχ. 24×17,50. Διεύθυνση: Κυδαντιδών 34, Ἀθήναι.

82. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΘΩΜΑΣ. Περιοδική έκδοση ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Θωμᾶ Κυψέλης. Σχ. 24, 50×17,50. Διεύθυνση: Ἱ. Ν. Ἁγίου Θωμᾶ, Κυψέλη, Ἀθήναι.

83. ΚΑΙΝΗ ΕΝΤΟΛΗ. Μηνιαῖον θρησκευτικὸν κοινωνικὸν περιοδικὸν πνευματικῆς οἰκοδομῆς καὶ διαφωτίσεως. Σχ. 24×17. Ἰδρυτῆς-Διευθυντῆς-Συντάκτης: Ἀρχιμ. Διονύσιος Κ. Χαμαράκης. Ἐπιπέτουσα ἐπιτροπή: οἱ Ἐφημέριοι π. Δ. Χαμαράκης, π. Γ. Ἀναστόπουλος καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον. Διεύθυνση: Ἱ. Ν. Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης, Ἡλιούπολη.

84. ΑΝΑΠΑΛΜΟΙ. Μηνιαία έκδοση. Ὅργανον Χριστιανικοῦ Ὁμίλου Νέων Παναγίας Χρυσοκαστριωτίσσης. Σχ. 24×17. Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης-Διευθυντῆς: π. Στέφανος Πουλῆς Ἐφημέριος Ἱ. Ν. Παναγίας Χρυσοκαστριωτίσσης. Ἐπιμέλεια: Κασσάνδρα Γρηγόρη. Διεύθυνση: Θρασυβούλου 9, Ἀθήναι.

85. Ο ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ. Ἐνοριακὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον κατὰ δίμηνον διὰ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ τέκνα τῶν. Ἐκδίδεται τῇ εὐλογία καὶ πατρικῇ συμπαραστάσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Γεωργίου. Σχ. 23×16,50. Ὑπεύθυνος: Ἀρχιμ. Σάββας Ἀχιλλέως, Προϊστάμενος τῆς Ἐνορίας Ἀγ. Κωνσταντίνου Καρέα. Διεύθυνση: Ἱ. Ν. Ἀγίου Στυλιανοῦ Καρέα.

86. ΕΠΑΛΞΗ. Μηνιαῖο ἐνοριακὸ δελτίο ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γρυφῶνος Τερψιθέας-Γλυφάδας Ἱ. Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης. Σχ. 25×17,50. Ὑπεύθυνος-Ἐκδότης: Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Δ. Ξυνός. Διεύθυνση: Εὐαγγ. Σχολῆς 12— Ἀθήναι.

87. Η ΕΝΟΡΙΑ ΜΑΣ. Ἐνοριακὸ δελτίο Ἱ. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Βούλας. Σχ. 28×21. Ὑπεύθυνοι: π. Σταμάτης Σκλήρης, π. Μιχαὴλ Περδικάκης. Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως: «Ἄθως». Διεύθυνση: Ἱ. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου, Βούλα.

88. ΛΥΧΝΑΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ. Μηνιαία έκδοση Κατηχητικῶν Σχολείων Ἱ. Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς Ἐπταλόφου Ἱ. Μητροπόλεως Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως. Σχ. 29×21,50. Ἐχει γενικὸ χαρακτήρα. Ὑπεύθυνος: Πρωτοπρεσβύτερος Ἀθανάσιος Διαλυνᾶς. Διεύθυνση: Ἱ. Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἐπτάλοφος Θεσσαλονίκης.

89. ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΠΙΝΗ. Διμηνιαῖο ἐνημερωτικὸ δελτίο τῆς Ἐνορίας Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Εἰδόμου. Ἱ. Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως. Σχ. 24×17. Διεύθυνση: Ἱ. Ν. Ἀγίου Ἀθανασίου Εἰδόμου, Θεσσαλονίκη.

## ΙΧ. ΕΙΔΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ - ΔΙΑΦΟΡΑ

90. ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ. Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. «Πληροφορεῖ με τρόπο

ὑπεύθυνο γιὰ τὶς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικὰς προσπάθειες ἀνὰ τὸν κόσμον. Ἐνημερώνει πάνω στὴν πολὺμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, ποὺ περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μὲ ποικίλα προβλήματα, δυνατότητες καὶ χαρίσματα». Σχ. 26×21,50. Διευθυντῆς Ἐκδόσεως: ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης Ἀναστάσιος, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Σύνταξη: Διορθόδοξο Ἱεραποστολικὸ Κέντρο «Πορευθέντες». Ὑπεύθυνος συντάξεως: Ἡλίας Βουλγαράκης, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διεύθυνση: Ἱω. Γενναδίου 14, Ἀθήναι.

«Γιὰ ὄσους δὲν γνωρίζουν ἑλληνικά, ἀποστέλλεται ἐνθετο τετρασέλιδο στὰ ἀγγλικά μὲ τὰ ἱεραποστολικά νέα τοῦ τεύχους».

91. ΙΕΡΟΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ. Περιοδική έκδοση Ἱερατικῆς Σχολῆς Φλωρίνης. Σχ. 24×17. Διεύθυνση: Ἱερατικὴ Σχολή, Φλώρινα.

92. ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. Περιοδικὸ πνευματικῆς οἰκοδομῆς Νυκτερινοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Ἀθηνῶν. Σχ. 20×14. Σχολάρχης: Γεώργιος Παπαδάκης. Ἐπὶ τῆς ὕλης: Σοφ. Γ. Δημητρακόπουλος. Διεύθυνση: Δεινοκράτους 68, Ἀθήναι.

93. ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ. Ἐβδομαδιαῖον θρησκευτικὸν φύλλον ὀρθοδόξου οἰκοδομῆς. Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Σχ. 22×15. Διεύθυνση: Ἱασίου 1, Ἀθήναι.

94. ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ. Τριμηνιαῖο περιοδικό, ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Ἐκκλησία» καὶ διανέμεται δωρεάν μὲ τὴ φροντίδα τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων. Σχ. 25,50×17,50. Συντάσσεται ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

95. ΣΑΓΗΝΗ. Τὸ κήρυγμα τῆς Κυριακῆς, Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν. Σχ. 21,50×15,50.

96. ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ. Ἐβδομαδιαῖον δελτίον ὀρθοδόξου χριστιανικῆς διαφωτίσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ὁρησκευτικῆς Διαφωτίσεως. Σχ. 23×16. Διεύθυνση: Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου, Λευκωσία Κύπρου.

97. ΠΑΛΜΟΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ. Μηνιαῖο δελτίο ἐνημερώσεως καὶ πνευματικῆς οἰκοδομῆς. Σχ. 25×17. Ἰδρυτῆς-Ὑπεύθυνος-Ἐκδότης: Ἀρχιμανδρίτης Εὐσέβιος Πιστολῆς, Ἱεροκήρυξ, Προϊστάμενος Ὁρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς. Συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπή. Διεύθυνση: Μεσογείων 96, Ἀθήναι.

98. Ο ΦΡΟΥΡΟΣ. Τριμηνιαῖο περιοδικὸ τῆς Διευθύνσεως Ὁρησκευτικοῦ ΓΕΕΘΑ. Σχ. 25×17. Συντάσσεται ὑπὸ ἐδικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ καταλλήλων στελεχῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Διεύθυνση: Γ.Ε.ΕΘ.Α., Ἀθήναι.

99. ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ... Μηνιαῖο περιοδικὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μόρφου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου γιὰ τὴν ἐνημέρωση τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου. Διεύθυνση: Εὐρύχου, Κύπρος.

100. ΜΕΡΙΜΝΑ. Περιοδική ἐνημερωτικὴ έκδοση τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. Σχ. 24×17. Διεύθυνση: Σοφοκλέους 4, Ἀθήναι.





# ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

## Ἀποχαιρετισμός στο καλοκαίρι.

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ  
Λέκτορας Θεολογικής Σχολής Ἀθηνῶν

Μπορεῖ, *δέδωκα*, νὰ μὴν ἰσχύει πάντα ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ποιητῆ πὼς «μὲ τὴν πρώτη σταγόνα τῆς βροχῆς σκοιώθηκε τὸ καλοκαίρι» (Ὀδυσσεύς Ἑλύτης). Μὲ τὴν πρώτη, ὅμως, Σεπτεμβρίου ὁ κύκλος τοῦ καλοκαιριοῦ, πού συμπίπτει γιὰ τοὺς περισσότερους μὲ τὴν περίοδο τῶν διακοπῶν, κλείνει, κι ὅλοι, ἐργάτες, ἐπαγγελματίες, ὑπάλληλοι, μαθητές, φοιτητές, δάσκαλοι, καθηγητές καὶ ἄλλοι ἐπιστρέφουμε μὲ βραδεία σπουδὴ στὶς παρατημένους ἀπὸ καιρὸ ἐνασχολήσεις μας. Διακοπὴ στὶς διακοπές, λοιπόν!

Μὲ ἄλλα λόγια, «ἐπέστη ἡ εἴσοδος τοῦ ἐνιαυτοῦ». Ἡ Ἐκκλησία μας, στὴν πρώτη τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐορτάζει τὴν ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, δηλαδή, καὶ κηρύσσει τὴν ἐναρξὴ μιᾶς καινούριας χρονιάς πού ἡ χάρις τοῦ Κυρίου θέτει στὴ διάθεσιν ὅλων νὰ τὴ ζήσουν μὲ τοὺς ρυθμοὺς καὶ τὴν ἀναπνοὴ τῶν ἐορτολογικῶν κύκλων (πρβλ. Λουκᾶ δ' 19 καὶ Ἡσαίου ξα' 2).

Πολλές φορές, ὅμως, ἀρχὴ καὶ τέλος συμπίπτουν, κι ἴσως εἶναι τώρα μὲ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ, ἡ κατάλληλη στιγμή νὰ προβοῦμε σὲ ἀπολογισμὸ τῆς ποιμαντικῆς διακονίας πού ἐκτελέστηκε τοῦτο τὸ διάστημα. Ὁ ἀπολογισμὸς αὐτὸς ἂς εἶναι εὐκαιριακὸς κι ἂς μὴν ἀναζητοῦμε ἀκριθεῖς ἰσολογισμοὺς ἐνὸς προϋπολογισμοῦ πού δὲν κατατέθηκε ποτέ.

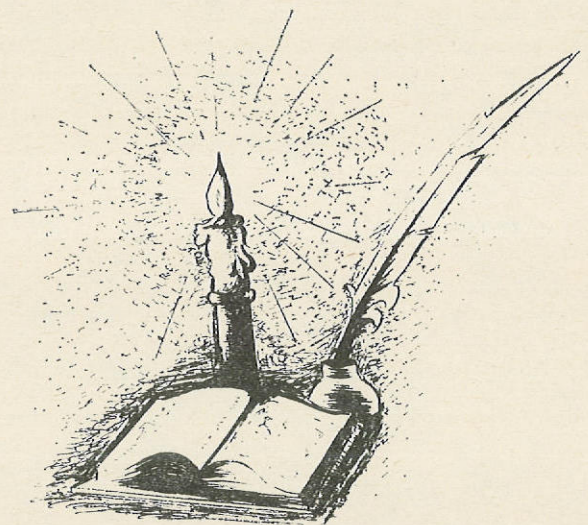
«Γυρίσαμε πάλι στὸ φθινόπωρο,  
τὸ καλοκαίρι σὰν ἓνα τετράδιο  
πού μᾶς κούρασε γράφοντας  
μένει γεμάτο διαγραφές  
ἄφηρημένα σχέδια στὸ περιθώριο  
κι ἐρωτηματικά...».

(Γιῶργος Σεφέρης,  
Ἕνας λόγος γιὰ τὸ καλοκαίρι).

Στὸ τεῦχος τοῦ Ἰουλίου, κάνοντας λόγο γιὰ τὶς εὐκαιρίες διαποιμάνσεως πού προσφέρονται: στοὺς ποιμένες τὴν περίοδο τοῦ καλοκαιριοῦ δώσαμε δείγματα τέτοιας εὐεργετικῆς δράσεως. Πιστεύουμε ὅτι σὲ ὅλους τοὺς ἐφη-

μερίους μας δίδονται ἀφορμὲς γιὰ ἀνάληψη τέτοιου εἴδους πρωτοβουλιῶν. Τοὺς προσκαλοῦμε, λοιπόν, ἀπὸ τὴ θέση αὐτή, σήμερα, νὰ ἀποτυπώσουν σὲ λίγες ἢ περισσότερες γραμμὲς ἐπεισόδια καὶ περιστασιακά πού τοὺς συνέβησαν, τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο χειρίστηκαν αὐτές τὶς περιπτώσεις, κι ἂν μποροῦν νὰ προσθέσουν ἀκόμα καὶ τὶς ἐντυπώσεις τους ἀπὸ τὸ πὼς δέχτηκαν οἱ ἄνθρωποι αὐτὴ τους τὴν προσφορά. Γιὰ ὅλους μας θὰ εἶναι πολὺτιμη αὐτὴ ἡ ἀνταλλαγὴ ποιμαντικῶν ἐμπειριῶν καὶ πηγὴ ἀμοιβαίου ἐμπλουτισμοῦ.

Γι' αὐτὸν ἀκριθῶς τὸ λόγο παρακαλοῦμε τοὺς ἀγαπητοὺς μας ἐφημερίους καθὼς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναγνώστες νὰ μὴν διστάσουν νὰ ἀποστείλουν στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ, γιὰ τὴ στήλη «Περιπλανήσεις σὲ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας», στιγμιότυπα ἀπὸ τὸ φετεινὸ ἢ προηγούμενα καλοκαίρια πού τοὺς ἔκαναν ιδιαίτερη ἐντύπωση, «παράδειγματος χάριν» γιὰ ἀνάλογες περιπτώσεις στὸ μέλλον. Ἄς ἀνατρέξουν γι' αὐτὰ στὸ προσωπικὸ ἢ μ ε ρ ο λ ὅ γ ι ο πού τηροῦν, γραπτῶς ἢ στὴ μνήμη τῆς καρδιάς τους καὶ τοὺς διαβεβαιώνουμε ὅτι: τὰ σημειώματά τους θὰ τύχουν ιδιαίτερης προσοχῆς καὶ προβολῆς.







## Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΣΑΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Εισαγωγικές σκέψεις στὸ ἄρθρο τοῦ Ἑρβιν Ρίνγκελ

Ἔστερα ἀπὸ μιὰ σύντομη περίληψη τῶν πολυετῶν ἐρευνῶν του πάνω σὸ καλούμενο «προσαντοκτονικό σύνδρομο», στὴ μακρότερη, δηλαδή, ἢ βραχύτερη ἐκείνη φάση, πὸν σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις τῶν αὐτοκτονιῶν προηγεῖται τῆς αὐτοχειρίας, ὁ συγγραφεὺς περιγράφει τὶς σηµατικότερες πλευρὲς τοῦ φαινομένου αὐτοῦ ὅπως παρουσιάζεται σιὸς νέους. Δείχνει τί χρειάζεται γιὰ μιὰ θετικὴ ἐξέλιξη ἐνὸς νέου καὶ προσφέρει σὸ τέλος μερικὲς ὑποδείξεις σχετικὰ μὲ τὸ πῶς μπορεῖ ὁ πνευματικὸς ποιμὴν νὰ παρασταθεῖ σιὸς νέους πὸν ἔχουν προδιάθεση πρὸς αὐτοκτονία.

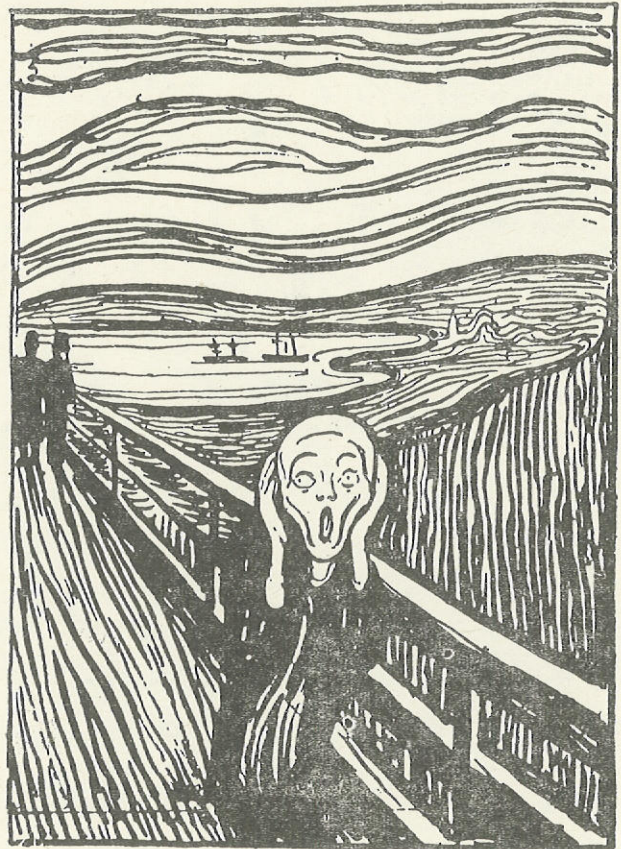
Ὁ Erwin Ringel εἶναι καθηγητὴς τῆς Ψυχιατρικῆς καὶ Νευρολογίας σὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βιέννης καὶ διευθυντὴς τοῦ Τμήματος Ψυχοσωματικῆς Ἱατρικῆς τῆς Ψυχιατρικῆς Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς. Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους πὸν εἶχε ὑποσηρίξει μὲ τρόπο πρῶαικὸ τὴν ἄποψη, ὅτι ἡ ψυχολογία τοῦ θάτου μπορεῖ νὰ βοηθήσει τὸν ποιμένα σὸ ἔργο του. Κλασικὸ παραμένει τὸ βιβλίο πὸν τὸ 1953 ἔγραψε σὲ συνεργασία μὲ τὸν W. Van Lun, *Die Tiefenpsychologie hilft dem Seelsorger*. Τὴν ἴδια χρονιά δημοσίευσε καὶ τὸ πρῶτο του βιβλίο πρὸς αὐτοκτονίας.

Ὁ γερμανικὸς τίτλος τοῦ ἄρθρου πὸν δημοσιεύουμε εἶναι: *Selbstmordgefahr bei jungen Menschen — pastorale Möglichkeiten zu ihrer Bekämpfung*. Δημοσιεύτηκε σὸ περιοδικὸ «*Diakonia*» τόμος 8 τοῦ 1977, ἀρ. 1, σ. 20 - 28. Ὅλο τὸ τεῦχος ἦταν ἀφιερωμένο στὴν αὐτοκτονία ὡς ποιμαντικὸ πρόβλημα. Ἡ μετάφραση ἔγινε ἀπὸ τὴν Ἀργυρὰ Κοιτογεώργη καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπιμέλεια εἶναι τοῦ Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου, λέκτορος τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ψυχολόγου.

Τὸ κείμενο αὐτὸ συνετέλεσε μαζί μὲ ἄλλα βοηθήματα στὴν κατάλληλη προετοιμασία τῆς «ἐκποστειίας

κατὰ τοῦ ἄγχους», ὅπως χαρακτηρίστηκε, πὸν ὁργάνωσε γιὰ τὸν μῆνα Ἰούνιο ἡ Διεύθυνση Θεολογικοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.ΕΘ.Α.). Τὸ ἄρθρο μοιράστηκε πολυγραφημένο σὲ ὅλους τοὺς στρατιωτικοὺς ἱερεῖς πὸν ὑπάγονται στὴν πὸν πάνω Διεύθυνση κατῶς καὶ σὲ Ἰ. Μηροπόλεις πὸν ἐφημέριοί τους ἐξυπηρετοῦν στρατιωτικὲς μονάδες τῆς περιοχῆς.

Κρίναμε σκόπιμη τὴ δημοσίευσή του ἀπὸ τὶς σιῆλες τοῦ «Ἐφημερίου» γιὰ νὰ μπορέσουν περισσότεροι ποιμένες νὰ ἐπωφεληθοῦν καὶ νὰ ἐμβαδύνουν στὴν

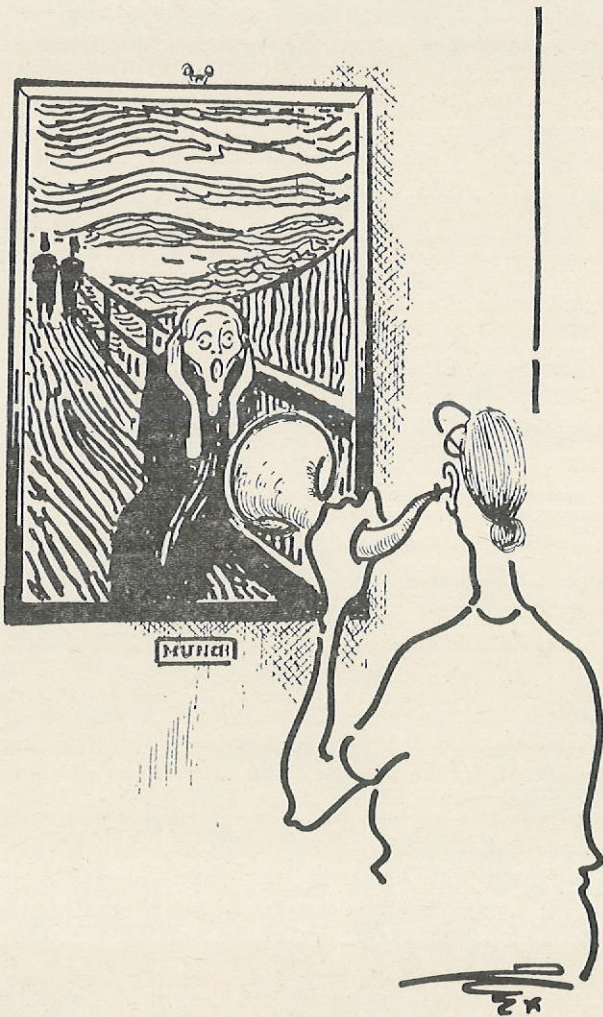


Ε. Μόνχ, «Ἡ κραυγὴ», 1895.



ἀντιμετώπιση ενός τέτοιου λεπτού ποιμαντικού προβλήματος σὲ ἐποχή, πὸν καθὼς διαβάζουμε στὶς ἐφημερίδες, παρατηρεῖται ἔξαρση τοῦ φαινομένου.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θέλω γὰ ἐπισημάνω τὴν ἐδεργειακὴ παρουσία τοῦ «Κέντρου Ἀποκαταστάσεως καὶ Προλήψεως Ἀυτοκτονιῶν» (Κ.Α.Π.Α.), πὸν ἐπὶ δώδεκα χρόνια, μὲ τὴν ἐμπνευσμένη διεύθυνση καὶ ἀνιδιοτελὴ προσφορὰ τοῦ π. Ἐμμανουὴλ Καλαϊτζάκη, ἀντιμετώπισε ἐπιτυχῶς χιλιάδες περιπτώσεις. Θὰ ἦταν εὐχῆς ἔργο κάποιε ὁ π. Ἐμμανουὴλ νὰ καταγράψει ἐκτενῶς τὴν πολύτιμη αὐτὴ ἐμπειρία του. Ὑπάρχουν ἀσφαλῶς καὶ ἄλλες πρωτοβουλίες πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ὅπως ἡ ὑπηρεσία S.O.S. πὸν



Ἡ κραυγὴ εἶναι πολὺ σιγανή...

παρέχει ἠθικὴ καὶ ψυχολογικὴ βοήθεια ἀπὸ τὸ τηλέφωνο. Οἱ ὑπηρεσίες αὐτὲς ἔχουν ὀργανωθεῖ σὲ ἐθνικὸ καὶ διεθνὲς ἐπίπεδο (σύλλογοι καὶ ὁμοσπονδία).

Ἀναφέρω ἀκόμα τὴν ὑπαρξὴ τῆς «Διεθνοῦς Ἐνώσεως γιὰ τὴν πρόληψη τῆς αὐτοκτονίας». Σὰν

ἐμβλήμα τῆς δὲν ἔχει τοχαῖα τὸν πίνακα τοῦ νορβηγοῦ ζωγράφου Ε. Μύνχ (1863 - 1944) «Ἡ κραυγὴ». Ἐκφράζει παραστατικὰ τὴν ἔκκληση γιὰ βοήθεια ἐκείνου πὸν βρίσκεται σὲ κίνδυνο νὰ αὐτοκτονήσει.

Θὰ ἀκούσουμε τὴν κραυγὴ του καὶ θὰ σπεύσουμε σὲ βοήθεια — ἡ ἐτυμολογία προέρχεται ἀπὸ τὸ βοή + θέω = τρέχω στὴ βοή (καὶ τὴν ἀπάρα τῆς μάχης) — ἢ «ἡ κραυγὴ εἶναι πολὺ σιγανὴ γιὰ μᾶς ὅταν κάποιος ζητάει βοήθειαν», καθὼς λέγει ὁ ποιητής, καὶ ἐμεῖς ἀφοῦ δὲν τὴν ἀκοῦμε, ἀντι-παρορχόμεθα καὶ φεύγουμε πρὸς ἄλλη κατεύθυνση; Τὸ σκίτσο πὸν δημοσιεύθηκε στὸ «Medical Tribune» (Ἱατρικὸ Βῆμα) τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1974, σ. 15, σὲ παραλλαγὴ τοῦ πίνακα τοῦ Μύνχ, εἶναι ἐνδεικτικὸ τῆς βαρείας μορφῆς «βαρηκοίας» μας σὲ ἀνάλογες περιπτώσεις. Ἀλλά, «ἐκεῖνος, πὸν ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούει, ἂς ἀκούει» (Ματθαίου ια' 15). Τὸν πίνακα καὶ τὸ σκίτσο ἀναδημοσιεύουμε ἀπὸ τὸ τελευταῖο βιβλίο τοῦ Ε. Ρίνγκελ, Ἀπόρρητὴ τῆς ζωῆς; Σκέψεις περὶ αὐτοκτονίας, Βιέννη 1978, σ. 130-131.

Μὲ χρονολογικὴ σειρὰ παραθέτουμε πρόσφατες σχετικὰ βιβλιογραφικὰς ἐνδείξεις, πὸν συμπληρώνουν τὴν πληροφόρηση τοῦ ἀρθρου καὶ θὰ ἦταν χρήσιμο σὶν ποιμένα νὰ ἀνατρέξει σ' αὐτὲς μὲ πρώτη εὐκαιρία.

ΔΡΑΚΟΥΛΙΔΗ Ν. Ν., Ἡ αὐτοκτονία, περ. «Ψυχολογικὸ σκῆμα», Ἰαν. - Φεβρ. 1983, σ. 53-60.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ (Μητρ. Δεμοσοῦ), Ἡ αὐτοκτονία ἀπὸ θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως, περ. «Ἀπόστολος Βαρνάβας», τόμος 42, 1981, ἀρ. 2, σ. 352-364.

ΠΑΛΛΗ Δ. Ι., Ὁ κίνδυνος τῆς αὐτοκτονίας καὶ ἡ σύγχρονη ἔρευνα, περ. «Ἐκλογή» (θεμάτων κοινωνικῆς προνοίας), Δεκέμβριος 1980, σ. 158-162.

ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΗ Π. Ε., Ἡ ἀπόπειρα ἐκκλησιαστικοῦ ἐγκλήματος, παρ. 112 «Ἡ ἀπόπειρα αὐτοκτονίας», Ἀθῆναι 1978, σ. 606-615.

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ Χαρ. Π. (Οἰκονόμου), Τὸ πρόβλημα τῆς αὐτοχειρίας (διδασκαρικὴ διατριβή), Ἀθῆναι 1969, 196 σ.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ἡλία Β., Περιστατικὰ αὐτοκτονιῶν ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, Ἀναυτώσεις ἐκ τοῦ περ. «Παροασός», τόμος ΣΤ', ἀρ. 4, Ἀθῆναι 1964.

Α. Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ





## Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

### Ποιμαντικές δυνατότητες για την καταπολέμησή του

Του Έρβιν Ρίνγκελ

#### I. Τό προαυτοκτονικό σύνδρομο.

Γνωρίζουμε σήμερα, πώς ο άνθρωπος που διατρέχει τον κίνδυνο να αυτοκτονήσει, βρίσκεται σε μια τυπική κατάσταση, μια κατάσταση που την έχω περιγράψει ως «προαυτοκτονικό σύνδρομο», επειδή ακριβώς προηγείται της αυτοκτονίας. Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός για να διακρίνει αυτή την νοσηρή ψυχική κατάσταση. Τρία σημεία συνιστούν το προαυτοκτονικό σύνδρομο: 1) η περιστολή του εγώ, 2) ιδέες επιθετικές που αναστέλλονται και γίνονται αυτοκαταστρεπτικές, 3) φαντασιώσεις γύρω από την αυτοκτονία.

#### 1. ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ (ΤΟΥ ΕΓΩ)

##### α) Περιστατική περιστολή.

Στην περίπτωση της περιστατικής περιστολής έχει κανείς το αίσθημα ότι περιστοιχίζεται από τρομερά πιεστικές συνθήκες, μπροστά στις οποίες στέκεται αδύναμος: νοιώθει τότε κινημένος, σαν παράλυτος, θέλει απελπιστική την κατάστασή του, έχει την αίσθηση ότι τον πιέζουν μέσα σ' ένα σωλήνα, σ' ένα χώρο που στενύει: όλο και περισσότερο και που φαίνεται να μην αφήνει άλλη διέξοδο παρά την φυγή προς τον θάνατο. Μια τέτοια περιστατική περιστολή μπορεί να δημιουργηθεί με πολλούς τρόπους. Μπορεί κανείς ξαφνικά, είτε τυχαία είτε κάτω από τραγικές συνθήκες, να βρεθεί αντιμέτωπος μ' αυτή την κατάσταση, να είναι ο πάνθηρας που αναφέρει ο ποιητής Ρίλκε, ο οποίος κάποια νύκτα βρίσκεται ξαφνικά κλειδωμένος στην κλούβα («τού φαίνεται σαν νά'ναι χίλια κάγκελα, και πίσω από τὰ χίλια κάγκελα να μην υπάρχει κόσμος»). Μπορεί όμως και μόνος του να έχει κάποιος προετοιμάσει: έτσι την ζωή του, να μπει μέσα στην κλούβα αυτή με τὰ χίλια κάγκελα, να οδηγηθεί ο ίδιος μέσα σ' αυτό το αδιέξοδο, να προξενήσει στον εαυτό του ζημιά, να πυραμορφώσει την όμορφη ζωή, να φέρει την αυτοκαταστροφή (κυρίως στις νευρωτικές καταστάσεις). Τέλος, μπορεί ή λόγω περιστάσεων περιστολή να είναι απλή φαντασία: να υπάρχουν δηλαδή συνθήκες ζωής αντικειμενικά καλές, αλλά παρ' όλα αυτά να έχει κανείς το υποκειμενικό αίσθημα ότι το τραίνο εκτροχιάσθηκε ανεπανόρθωτα. Ένα από τὰ πολλά παραδείγματα, που άφορουν στην τελευταία παραλλαγή της περιπτώσεως, είναι ότι

περισσότεροι άνθρωποι αυτοκτονούν εξ άφορμής μιας απλής φαντασίας ότι έχουν καρκίνο, απ' όσους καταφεύγουν στην ίδια πράξη επειδή πράγματι είναι καρκίνοπαθείς.

##### β) Δυναμική περιστολή.

Κανονικά ή δομή του ανθρώπου είναι τέτοια, ώστε κάθε δύναμη εντός του να παράγει μία αντίθετη δύναμη, ή οποία συντελεί στην εξισορρόπηση. Στην κατάσταση της δυναμικής περιστολής ή ισορροπία αυτή έχει χαθεί, ο άνθρωπος αναπτύσσεται προς μια κατεύθυνση και οι αντίρροπες δυνάμεις δεν λειτουργούν. Για τον λόγο τούτο, της ελλείψεως αντιδράσεως, ή μία τάση — όπως κατάθλιψη, αγωνία, απόγνωση, παγκός — γίνεται όλο και ισχυρότερη, ώπου να φθάσει σε μια τρομερή δύναμη: αυτή ή δύναμη είναι τελικά εκείνη που αποκόπτει τον άνθρωπο απ' την ζωή, κι είναι τόσο μεγάλη και πιεστική, όσο ή προωστική δύναμη ενός πυραύλου, ή οποία συντελεί στην εκτίναξη του θαλαμίσκου έξω από την διαρύτητα της γης. Γι' αυτό ως μην χρησιμοποιεί κανείς πιά την λέξη ελεύθερος (ήθελμένος) θάνατος! Ο αυτόχειρας δεν πεθαίνει: οικειοθελώς, αλλά παρά τή θέλησή του. Κάποτε ρώτησα έναν ασθενή μετά από μια απόπειρα αυτοκτονίας, γιατί λοιπόν ήθελε να πεθάνει: κι αυτός μου άπάντησε, «όποιος τὸ θέλει ήδη στὸ νοῦ του, είναι υποχρεωμένος να τὸ κάνει, αισθάνεται ότι εξαναγκάζεται στην πράξη αυτή». Η ένδρμηση που βρίσκεται πίσω από την πράξη της αυτοχειρίας δεν είναι στή φύση της λογική ή λογική δεν πείθει τον άνθρωπο να θέσει σε κίνηση τέτοιες ανήκουστες δυνάμεις, κι ως φαντάζεται ο ενδιαφερόμενος πώς είναι λογικό ὄν. Η πίσση προς αυτοκτονία προέρχεται πολύ περισσότερο από συγκινήσεις, οι οποίες αναπτύσσουν μια ακατανίκητη δύναμη. Μ' αυτή την ευκαιρία, δυὸ λόγια μόνο για τή σχέση μεταξύ περιστατικής και δυναμικής περιστολής: Ὅσο πιὸ διαταραγμένη είναι ή προσωπικότητα, τόσο ευκολότερα θά τείνει προς δυναμική περιστολή, τόσο περισσότερο μειωμένη θά βρίσκεται ή άσθετική ικανότητά της. Έτσι ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος στα πρόσωπα, των οποίων ή περιστατική περιστολή προκαλείται από τούς ίδιους ή είναι απλή φαντασία (και τὰ δυὸ αυτά είναι ένδεικτικά μιας ψυχικής διαταραχής της προσωπικότητας).

(Συνεχίζεται)



# Ο ΚΛΗΡΙΚΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Του Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη  
Ἱεροκήρυκος

α) Προϋποθέσεις τῆς χειροτονίας:

1. Θεόθεν κλήσις. Αὐτὴ προϋποτίθεται γιὰ τὴν Ἱερωσύνη, πού εἶναι χάρισμα θεοῦ, οὐράνιο. Ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος τὴν ὀνομάζει «θεῖον χρῆμα καὶ ὄντων ἀπάντων τὸ τιμιώτατον». Γι' αὐτὸ ἀπαιτεῖται κάποια ιδιαίτερη κλίσις τοῦ χριστιανοῦ, πάντοτε ἀνδρὸς καὶ σὲ καμμιά περίπτωση γυναικός<sup>9</sup>. Ἀλλὰ πρωτεύει, φυσικά, ἡ εὐδοκία καὶ θέλησις τοῦ παναγάθου Θεοῦ, τοῦ «καλέσαντος κλήσει ἁγία» καὶ τὸν ἴδιο τὸν Παῦλο, τὸν Τιμόθεο καὶ ἄλλους, ὅχι γιὰ τὰ ἔργα μας — καθὼς γράφει—, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὴν δική Του ἀγαθὴ θέλησι καὶ χάρι, πού μᾶς δόθηκε «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»<sup>10</sup>. Γι' αὐτὸ κι' ὁμολογεῖ: «Ἐθέθη ν κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν»<sup>11</sup>. Κι' ἔτσι «χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν τὸν πρότερον βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλ' ἠλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»<sup>12</sup>.

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἐξυπακούεται τὸ πόσον πρέπει νὰ μιλήσῃ ὁ Κύριος στὴν ψυχὴ τοῦ κάθε ὑποψηφίου γιὰ

τὴν Ἱερωσύνη, ἡ ὁποία δὲν εἶναι κἂν ἐπάγγελμα, ἀλλ' ὕψιστο ὑπόγρημα, θεῖα ἀποστολή. Κι' ἐπομένως, χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ γι' αὐτόν, πού θ' ἀποφασίσῃ ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἱερατικὸ στάδιο, θερμὴ προσευχὴ γιὰ φώτισί του, ἄνωθεν ἐπίσκεψι γιὰ στηριγμὸ του.

2. Ἐξωθεν καλὴ μαρτυρία. Εἶναι κι' αὐτὴ βασικὴ προϋπόθεσι, πού προδιαγράφεται ἀπ' τὸν μακάριο Παῦλο. Αὐτὴ δὲ καὶ τὸν κάνει νὰ συνιστᾶ στὸ μαθητὴ του «χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτέτω»<sup>13</sup>. Τί δὲ σημαίνει αὐτό; Κανένα νὰ μὴν χειροτονῆς βιαστικά, χωρὶς πρὶν νὰ καλοεξετάξῃς τὸν ὑποψήφιο: ποῖος ἀκριβῶς εἶναι, πῶς ζῆ, τί σκέψεις καὶ διαθέσεις ἔχει, τί τὸν κάνει νὰ στραφῆ πρὸς τὴν Ἱερωσύνη, μὲ τὴν ὁποία θὰ ἐπωμισθῆ τεράστιες εὐθύνες. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη ἀπόλυτη ὁ ὑποψήφιος, πού θὰ τεθῆ σὰν φῶς μὲ τὴν Ἱερωσύνη μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, «καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου»<sup>14</sup>.

Φυσικά, τὸ «ἐξωθεν» τοῦτο ἐσήμαινε τὰ χρόνια ἐκεῖνα τοὺς ἐκτὸς τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εὐρισκόμενους ἀνθρώπους. Σήμερα ὅμως ἡμπορεῖ αὐτὸ νὰ πάρῃ γενικώτερη σημασία. Γιατί, ὅποιος θετικὰ γνωρίζει τὸν φαῦλο καὶ ἄστατο βίο, τὸν διεστραμμένο χαρακτήρα κάποιου, πού, παρὰ ταῦτα, κατορθώνει καὶ γίνεται Πρεσβύτερος ἢ Ἐπίσκοπος, εὐκολὰ θὰ κακολογήσῃ τοὺς διοικοῦντας τὴν Ἐκκλησία. Κι' ἀκόμη θ' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀναπλαστικὴν κι' ἀναμορφωτικὴν ἀποστολὴν τῆς, ἀφοῦ σὲ τέτοια ἀνάξια χέρια τὴν ἐμπιστεύονται! Ὅμως κι' ὁ ἴδιος ὁ χειροτονούμενος, πού στερεῖται αὐτὴ τὴν καλὴν μαρτυρίαν, κινδυνεύει νὰ παγιδευθῆ ἀπ' τὸ διάβολο χειρότερα. Καὶ τότε τὸ κακὸ γι' αὐτόν θάναι ἀσυγκριτὰ μεγαλύτερο, σὰν ἐκεῖνο τοῦ προδότη Ἰούδα!<sup>15</sup> (Συνεχίζεται)

\* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 198 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13-14 τεύχους.

9. Στὴ γυναίκα ὁ Ἀπόστολος ἀπαγορεύει κατηγορηματικὰ ἀκόμη καὶ νὰ ἱεροκλήσει σ' ἐκκλησιαστικὰ συνάξεις. Ἰδοὺ τὴν παραγγέλλει: «Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ ἀυθεντεῖν ἀνδρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ» (Α' Τιμ. β' 11-12). Ἄν, λοιπόν, ἀποκλείῃ ὀλότελα στὴ γυναίκα τὸ δικαίωμα γιὰ τὴν ἀπλὴ διδασκαλία στὴν Ἐκκλησία, πόσο μᾶλλον ἰσχύει αὐτὸ γιὰ νὰ ἱερατεύσῃ μὲ εἰσοδὸ τῆς στὴν Ἱερωσύνη. Καὶ τὰ γράφει αὐτὰ ὁ ἴδιος Ἀπ. Παῦλος, πού σ' ἄλλη περίπτωση ἐτόνισε κι' ὑπεγράμμισε τὸ «οὐκ ἔστιν ἄρσεν καὶ θῆλυ» (Γαλ. γ' 28), θέλοντας νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἰσοτιμία τοῦ ἀνδρα καὶ τῆς γυναίκας, μετὰ τὸ θεοῦ Βάπτισμά τους καὶ τὴν εἰσοδὸ τους στὴς τάξεις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀλλ' αὐτὸ φυσικὰ ἀναφέρεται στὸν πνευματικὸ καὶ ψυχικὸ τομέα. Γιατί, ὡς πρὸς τὴν σωματικὴν κατασκευὴν, ἡ διάκρισις ἀνάμεσά τους μένει. Ἔτσι ἡ γυναίκα ἐξακολουθεῖ νάνα ἀσθενέστερο σκεῦος, πού ἀντιμετωπίζει ὅλα τὰ προβλήματα τῆς σωματικῆς τῆς ἀδυναμίας (βλ. Α' Πέτρ. γ' 7, Α' Κορ. ια' 3 ἐξ. κ.κ.).

10. Β' Τιμ. α' 9. Πρβλ. καὶ Ἐβρ. ε' 4: «Ὁ ὕχ ἐαυτῶ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ».

11. Α' Τιμ. β' 7, Β' Τιμ. α' 12.

12. Α' Τιμ. α' 12-14.

13. Α' Τιμ. ε' 22. Πρβλ. Ματθ. ε' 14-16. Γι' αὐτὸ κι' ὁ ἅγιος Γρηγόριος, Ναζιανζηνός, ἐτόνιζε τὸ περίφημο: «Καθάρθῃναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθάραι σοφισθῆναι, καὶ οὕτω σοφίσει· γενέσθαι φῶς, καὶ φωτίσει· ἐγγίσει Θεῷ, καὶ προσάγαγεῖν ἄλλους· ἁγιασθῆναι, καὶ ἀγιάσει».

14. Α' Τιμ. γ' 7.

15. Μαρθ. κς' 15, κς' 3-4, Πράξ. α' 18: Ὁ προδότης Ἰούδας ὅταν αυτοκτόνησε ἀπὸ ἀπελπισία γιὰ τὸ ἐγκλημα τῆς ἐλεεινῆς προδοσίας του, ἀπ' ἐκεῖ πού χρεμάσθηκε ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο κατὰ γῆς κι' ἔπαθε διάρρηξι στὸ μέσον τοῦ σώματός του, ὅποτε χύθηκαν ἔξω ὅλα τὰ σπλάγχνα του. Δηλ. οἰκτρὸν θέαμα! Ἄθλιον τέλος!...



# Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥΜ\*

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ

Νὰ ἔνα κομμάτι: τῆς σχετικὸ μὲ τὸ θέμα μας:

Εαφτέρουγο:

Καὶ τότε πού ὅλα χάνονταν,  
ὁ Θεὸς φωτίζει τὴν ἀρχόντισσα Ἰουδίθ,  
μιὰ χήραν ἄμορφη μὲ πιὸ ἄμορφη ψυχὴ,  
νὰ πάει καὶ μὲ ἕρῃ δόλο  
τὸ κεφάλι: νὰ κόψει: τοῦ Ὀλοφέρνη.

Δακμόνιο:

Καὶ τότε πού ὅλα χάνονταν,  
τ' Ἀγαθὸ καταφεύγει: στὸ Κακό,  
τὴ δύναμή του ἀναγνωρίζοντας.  
Κι ἡ εὐλαδικὴ χήρα Ἰουδίθ,  
πού εἶχε συνείδηση μὴ θρέξει: καὶ μὴ στάξει,  
γίνεται φόνισσα.

Εαφτέρουγο:

"Ἐτσι: τακίστη ὁ ὄχτρος καὶ τ' ὄνομα δοξάστη  
τοῦ μεγάλου Θεοῦ, πού εἶνα: προστάτης  
καὶ σκεπαστῆς ἀθώων.

Δακμόνιο:

"Ἐτσι: ἔγινε μιὰ σύγκρουση  
γιὰ γέλια καὶ γιὰ κλάματα.  
Μὲ προσωπίδαν ἄγια,  
τὸ Κακὸ χτυπᾷ τὸ Κακὸ καὶ ξεφαντώνει.

Εαφτέρουγο:

Τὴ στερνὴ λέξη στὴν Ἱστορία ποιὸς ἔχει;  
Ὁ Κύριος!  
Τὴ στερνὴ λέξη στὴν Ἱστορία ποιὸς ἔχει;  
Λευτεριά, ἔσού!

Δακμόνιο:

Τὴ στερνὴ λέξη στὴν Ἱστορία ποιὸς ἔχει;  
Τὸ ποηρὸ Πνέμα πού ξέρει  
τὸν πεθαμένο νὰ καμώνεται  
κάτω ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν πατούσα.  
Τὴ στερνὴ λέξη στὴν Ἱστορία ποιὸς ἔχει;  
Λευτεριά, ἔσού, πού δὲν μπορεῖς  
χωρὶς σπαθὶ νὰ κάνεις.

"Ἄν καὶ ἐδῶ ὁ Ἀντίδικος δὲν παραδέχεται: τὴν ἦττα  
του, καταφεύγοντας στὴν εἰρωνία, κανεὶς δὲν ἀμφιδάλλει.  
Ἡ πορεία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κατευθύνεται: ἀπὸ Ἐναν,  
πού δὲν εἶνα: ὁ Ἐωσφόρος.

«6 Καὶ μνησθήσονται: οἱ μέγιστᾶνες αὐτῶν καὶ φέυ-  
ξονται ἡμέρας καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν καὶ  
σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς καὶ ἑτοιμάσουσι: τὰς προ-  
φυλακὰς αὐτῶν».

Καὶ σ' αὐτὸν τὸ στίχο, κακοπάθεια, πού τὴ συναντᾷ-  
με καὶ στὸ πρωτότυπο. Ἐκεῖ, ἡ ἔννοια εἶναι, κατὰ τὴν  
πιὸ θέβαιη ἐκδοχὴ: Ἀκάθεκτοι ὄρμουσιν οἱ μεγιστᾶνες του,  
κυλίουται: κατὰ τὴν προέλασή τους, τρέχουν πρὸς τὰ τεί-  
χη. Ἦδη ὁ πολιορκητικὸς καταπέλτης ἔχει: σπῆθει.

Ἡ γρήγορη εἰκόνα τελειώνει. Ἡ πόλη εἶναι: πιά ἕνας  
καρπὸς ἑτοιμος νὰ πέσει: στὰ χέρια τοῦ ἐπιδρομέα. Τίποτε  
δὲν μπορεῖ νὰ τὴ σώσει. Ἡ κίνησή του εἶναι: ὁ καλπασμὸς  
τοῦ ἀμετατρέπτου. Ἡ ἀκίνησις τῆς, ἡ ἀδυναμία νὰ ξε-  
φύγει: ἀπ' αὐτό.

"Ὅσο καὶ ἂν εἶσαι: μεγάλη, ὦ Νινευή, ὅση δόξα καὶ  
ἂν σὲ στεφανώνει ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἀπώτερο καὶ νωπὸ,  
δὲν γλιτώνεις τὴν καταδίκη. Τὸ ὅτι: ὑπάρχεις, δὲν σημαί-  
νει: πιά παρὰ τὸ ὅτι: ἐκλείπεις ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.  
Τὰ τείχη σου καὶ τὸ ποτάμι: ὅπου καθρεφτίζονται, δὲν  
χρησιμεύουν: τώρα γιὰ προστασία. Θὰ τὰ διαθεῖς ἢ ἴδια,  
γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖς τοὺς κυριευτῆς σου.

«7 Πύλα: τῶν ποταμῶν διηνοίχθησαν καὶ τὰ βασίλεια  
διέπεσε 8 καὶ ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλύφθη καὶ αὕτη ἀνέβαινε  
καὶ αἱ δούλα: αὐτῆς ἤγοντο καθὼς περιστερὰι φθεγγόμε-  
ναι: ἐν καρδίαις αὐτῶν».

Ἡ, κατὰ τὸ μασωριτικὸ: Οἱ παραποτάμιες πύλες ἀ-  
νοίγονται καὶ τὰ ἀνάκτορα: δειλιάζουν, χάνουν: κάθε ἐλ-  
πίδα. Βγαίνει: ἡ δέσποινα: τους, τραβώντας: γιὰ τὴν αἰ-  
χμαλωσία καὶ οἱ δούλοι: τῆς φεύγουν, στενάζοντας: ὡς  
περιστέρες.

Καστροπόρτες εἶχε ἡ πόλη καὶ πρὸς τὰ δυτικὰ, ἴσως  
τις πιὸ δυσπρόρητες, ἀλλὰ καὶ πρὸς τ' ἀνατολικά, ὅπου  
ἐπίσης: ἔδλεπαν: στὰ νερά. Οἱ ἐχθροὶ: τίς παραβίασαν: ὅλες  
καί, μὲ τὸ ἄνοιγμα αὐτό, φόβος καὶ τρόμος: ἔπεσε: στὴ  
Νινευή. Καταποθήθηκαν: λαὸς καὶ ἡγεσία. Βγαίνουν: λοι-  
πὸν πρὸς τὴν αἰχμαλωσία καὶ ἐκείνη καὶ αὐτός, ἀκολου-  
θώντας: τη, ὅλος γόους, ὡς: περιστέρες.

Μιὰ θλιθερὴ πομπὴ πρὸς τὸ πικρὸ μέλλον. Μιὰ λιτα-  
νεῖα πρὸς τὸ αἰώνιο σκοτάδι. Ἐκεῖ: θὰ καταποθεῖ: ἕνα φῶς,  
πού πιστευόταν: ὡς μόλις: χθὲς: ἀνέσπερο. Ἐκεῖ ἡ ἀπατηλὴ  
χαρὰ.

«9 Καὶ Νινευή, ὡς: κολυμβήθρα: ὕδατος: τὰ ὕδατα: αὐ-  
τῆς: καὶ αὐτοὶ: φεύγοντες: οὐκ: ἔστησαν: καὶ οὐκ: ἦν: ὁ ἐπι-  
δλέπων».

\* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 196 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13-14 τεύχους.



# Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

Τὸ κλειδί τῆς Ἑδέμ.

**Ο** ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, πὸν τὴν Ὑψωσὴ τοῦ προσκυνοῦμε αὐτὸ τὸ μήνα, εἶναι τὸ ὄργανο τῆς σωτηρίας μας. Πειθαίνοντας πάνω σ' αὐτόν, ὁ Ἰησοῦς λύτρωσε τὸ ἀνθρώπινο γένος ἀπὸ τὴ φθορὰ καὶ τὸν αἰώνιο θάνατο, τὴ φοβερὴ αὐτὴ συνέπεια τοῦ προλατορικοῦ ἁμαρτήματος.

Ἡ θέα τοῦ Σταυροῦ, μὲ τὴν ἀνάμνηση τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου μας, ἐμπνέει στοὺς πιστοὺς πένθος καὶ δέος. Μέσα στὸ ὀρθόδοξο βίωμα ἕως, γύρω ἀπ' αὐτὴ τὴ θλήρη, ἀνθίζει μιὰ ἀνεκλάλητη χαρὰ. Γιατὶ ὁ Σταυρὸς εἶναι τὸ κλειδί, μὲ τὸ ὁποῖο ξανάνοιξε γιὰ μᾶς ἡ ἀρχαία Ἑδέμ. Μ' αὐτόν, προσιόδδιο τῆς ζωηφόρου Ἀναστάσεως, γίνεται βατὸς ὁ δρόμος ἐπιστροφῆς σὲς ἀγκάλες τοῦ οὐράνιου Πατέρα μας.

Μ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ βίωμα ἄς τιμήσουμε καὶ ἐφέτος τὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Μὲ βαθειὰ κατανύξη, καμωμένη ἀπὸ τὸ «χαροποιὸν πένθος», δηλαδὴ καὶ ἀπὸ τὴ συναίσθηση τῆς πασχάλιας εὐφροσύνης.

Ἐὰνὰ στὰ θρανία.

**Η** ΝΕΑ ΣΧΟΛΙΚΗ χρονιά ἀρχίζει. Πολιτεία καὶ Ἐκκλησία συνεχίζουν τὸ μορφωτικὸ καὶ διαπλαστικὸ ἔργο τους σὴν τρυφερὴ ἡλικία. Ἡ πρώτη μὲ τὸ σύστημα γενικῆς καὶ εἰδικευμένης ἐκπαίδευσσεως, ἢ ἄλλη μὲ τὰ Κατηχητικά. Καὶ οἱ δύο, σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα, ἀποβλέπουν, παράλληλα πρὸς τὴν παροχὴ γνώσεων, νὰ διαποτίσουν τὴν καινούργια γενιὰ μὲ τὰ ἰδανικά πὸν ἀπορροεῖ ἀπὸ τὶς πνευματικὲς ἐθνικὲς μας Παραδόσεις. Πρόκειται γιὰ ἀξίους ἀθάνατες, δοκιμασμένους στὸ κύλημα τῶν αἰώνων.

Στὴν ἐποχὴ μας, οἱ ἀξίες αὐτὲς διέρχονται ἀπὸ τὰ κενδριὰνὰ δίχρονα ἐνὸς εὐημεροσκοποῦ σὲς ἀποβλέψεις τοῦ σκεπτικισμοῦ, πὸν τὶς ἀμφισβητεῖ ἀνήλεα. Ἡ οκιά του πέφτει, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, ἐπίσης καὶ σὲ χῶρο τῆς Παιδείας μας. Πού, μὲ ἀσυνείδητους ἢ ἔστω ἀπλῶς ἐπιπόλαιους ἐκπροσώπους του, στὰ πλαίσια τῆς κρατικῆς εὐθύνης, τὴ ζημιώνει. Ἄς εὐχηθοῦμε, ἐφέτος, ἡ Πολιτεία νὰ δείξει πὺ ἀποφασιστικὸ κῆδος γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ κακοῦ. Νὰ δοῦμε τὴ λειτουργία τῆς Παιδείας μας πὺ ἀποδοτικὴ σὲ ὑγιεῖς καρποὺς.

Ὅταν λείπει τὸ φῶς...

**Τ**Ο ΚΕΝΟ τῶν ἰδανικῶν αὐτῶν δὲν ἀναπληρῶνεται μὲ τίποτε. Καὶ μιὰ γενεὰ ἀναθραμμένη ἐστὶ ἀρηνητικά, εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ παρουσιάσει κρούσματα λιποψυχίας μπροστὰ σὲς ἀπικξίτητες. Νὰ ἦδη μιὰ εὐγλωπη ἔνδειξη. Ἐφθασαν περὶ τοῦ στὸ τριπλάσιο, ἀνακωνώθηκε ἀπὸ ἀρμόδια ὑπηρεσία, οἱ

ἀπόπειρες αὐτοκτονίας ἐφῆβων, κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας διετίας. Τίνος γεγονότος ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε αὐτὸς ὁ θλιβερὸς ἀριθμὸς; Ἀσφαλῶς εἶναι μιὰ ἐπιχώρευση ἀφειλόμενῃ σὲ ψυχικὲς διεργασίες, πὸν σημειώθηκαν σὲ νεολαία μας μὲ ἐπιταχυνόμενο ρυθμὸ ἐπὶ χρόνια καὶ χρόνια. Γιατὶ οἱ ιδέες πὸν ἀπεργάστηκαν κάθε τέτοια διεργασία, διοχετεύονται σὲ παιδιὰ πολλῶν ἡδὴ γενεῶν.

Ἄς τὰ προσέξουμε λοιπὸν πὺ ἐναγκαλιστικά, μὲ περισσότερη σιοργῆ.

Ἡ 6η Συνέλευση τῶν χιλιαστῶν.

**Ο**Ι ΧΙΛΙΑΣΤΕΣ ὠργάνωσαν τὴν 6η Συνέλευσὴ τους ἀπὸ 18 ἕως 21 Αὐγούστου στὸ γῆπεδο τοῦ «Ἀπόλλωνα» (Ριζούπολη). Στήριξαν πολλὲς ἐλπίδες σ' αὐτὸ τὸ «θέαμα», ξεδεύοντας ἀφειδῶς χρήματα. Πίστευαν ὅτι θὰ ἐντυπωσιάσαν τὸν ἑλληνικὸ λαό. Ἀλλὰ διαψεύσθηκαν οἰκρά. Ἡ προσέλευση ὀπαδῶν, παρὰ τὰ μέσα πὸν διατέθηκαν, ὑπῆρξε ὑποτονικὴ. Καὶ οἱ λόγοι πὸν ἐκφωνήθηκαν, ἀδέξιοι καὶ ἀπροφύλακτοι, δὲν κατάρφραν ἄλλο παρὰ νὰ δεῖξουν τὸ ἀποθητικὸ ἄσχημο πρόσωπο τῆς κακοδοξίας τους.

Δὲν εἶναι ἡ περιπίωση ἀπλῶς νὰ ἐπιχαίρουμε. Ἄς μὴ λησμονοῦμε ὅτι ἡ ὀδελυρὴ αὐτὴ αἴρεση ἐργάζεται σὲ χώρα μας μὲ πείσμα καὶ ἀστείρευση ὑποουλότητα. Καὶ κατορθώνει νὰ τολίγει σὲ δρόχια τῆς ἀνύποπτες ψυχῆς. Ἡ Ἐκκλησία μας, προφυλάσσοντας τὰ τέκνα τῆς, ἄς μὲνει λοιπὸν ἄργουνη.

Γεώργιος Ν. Παπανικολάου.

**Τ**ΕΛΕΙΩΣΑΝ οἱ ἐπίσημες ἐκδηλώσεις πὸν ἔργων ἐφέτος σὲ τιμὴ τῆς μνήμης τοῦ παγκοσμίου γνωστοῦ γιαιροῦ Γεωργίου Ν. Παπανικολάου, μὲ τὴ συμπλήρωση ἑκατὸ χρόνων ἀπὸ τὴ γέννησή του. Ὁ αὐιδιμος ἐπιστήμων δὲν ὑπῆρξε μόνο ἕνας ρηξικέλευθος Ἀσκληπιάδης, σὴν καρκνωλογία. Ἡταν καὶ ὡς ἄνθρωπος σπουδαῖος. Τὸν διεῖτε ἡ χριστιανικὴ πίστη καὶ αὐτὴ τοῦ εἶχε διαμορφώσει ἕνα ὑποδειγματικὸ χαρακτήρα. Τὸν ἀντιφραγγίζει τὸ παρκαπὼ ἀπόσπασμα ἀπὸ μιὰ ἐπιστολή του: «Γνωρίζετε ὅτι πίστευα ἀπὸ ὅσα κάνω, δὲν πηγάει ἀπὸ ἐγωῖσμό, ἀλλὰ ἀπὸ μιὰν ἄλλη, ἐσωτερικὴ, ἀνάγκη, συμφυρὴ μὲ τὸ χαρακτήρα μου, ἢ ὁποῖα μοῦ ἐπιβάλλει νὰ ζῶ ὄχι γιὰ νὰ ἀπολαύσω τὴ ζωὴ, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὴν ἐπιτησῶ. Τὸ ἰδανικό μου δὲν εἶναι νὰ πλουτίσω οὔτε νὰ ἀποκτῆσω εὐημερία, ἀλλὰ νὰ ἐργασθῶ, νὰ δοῦμαι, νὰ δημιουργήσω, νὰ κάνω κάτι τὸ ἀντάξιο ἀνθρώπου ἡθικοῦ καὶ δυνατοῦ».

Δόγμα διδακτικά, πολύτιμο γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῶν σημερῶν καιρῶν, τόσο φτωχῶν σὲ παραδείγματα ὑψηλοῦ ἀνθρωπισμοῦ.



# ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΧΙΛΙΑΣΤΕΣ

Του Πρεσβυτέρου  
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

Και για να μη μείνη καμμία αμφιβολία επαναλαμβάνουμε τα λόγια της εταιρίας: «Πρέπει να μισούμε με την πιο αληθινή έννοια, ή οποία είναι το να δείχνουμε άκρα και ἐ ν ε ρ γ ὸ ἀποστρέψη, να θεωρούμε κάτι ἀγδές, ἀπεχθές, ρυπαρό, να τὸ δδελύσωμεθα...»

Τί κάνετε με κάτι ἀγδές ἢ ἀπεχθές πὸ δδελύσασθε ἢ ἀποστρέψασθε;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀπλή. Πηγαίνετε μακρὰ ἀπ' αὐτὸ ἢ τὸ ἀπομακρύνετε ἀπὸ τὴν παρουσία σας. Δὲν θέλετε να ἔχετε καμμιὰ ἀπολύτως σχέσι μαζί του. Αὐτὴ ἀκριβῶς πρέπει να εἶναι ἡ στάσις σας ἀπέναντι ἐκείνων πὸ μισοῦν τὸν Ἰεχωδᾶ...

Μ' αὐτοὺς δὲν ἔχομε μερίδα ἢ ἐνδιαφέρον, οὔτε ἔχομε στοργή γι' αὐτοὺς... Δὲν μισοῦμε ἐκείνους πὸ μισοῦν τὸν Θεό; Δὲν μπορούμε να ἀγαποῦμε τοὺς μισητοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς, διότι εἶναι κατὰλληλοι μόνο γιὰ καταστροφή» (Σκοπιὰ 1953, σ. 59).

Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἀρνήθηκε να παραδώσῃ τὴν ἐξουσία στὴ «θεοκρατία τοῦ Μπροῦκλι», τὴ μόνη νόμιμη κυβέρνησις ἀπὸ τὸ 1914 καὶ ὄθθε. Ὁ στρατός της κ' ὄλοι οἱ ἀξιωματικοὶ της ἐντάχθηκαν στὸ ἐχθρικό στρατόπεδο, στὸ στρατόπεδο τοῦ διαβόλου. Ἐπομένως ἀποδείχθηκαν ἐχθροὶ τοῦ Ἰεχωδᾶ.

Πρέπει λοιπὸν οἱ χιλιαστὲς να δείχνουν σ' αὐτοὺς «ἄκρα καὶ ἐ ν ε ρ γ ὸ ἀποστρέψη», να τοὺς «θεωροῦν κάτι ἀγδές, ἀπεχθές, ρυπαρό» καὶ να τοὺς «δδελύσωνται» δὲν θέλουν να ἔχουν «καμμιὰ ἀπολύτως σχέσι μαζί τους».

Γελάστηκαν λοιπὸν ὅσοι νομίζουσι πὸς ἢ ὀργανώσι αὐτὴ ἐπιδρᾶ εὐεργετικὰ στὴν κοινωνία καὶ βοηθῇ στὴν ἐπίλυσι κοινωνικῶν προβλημάτων. Οἱ χιλιαστὲς παρακαλοῦνται να μὴ ἔχουν καμμιὰ μερίδα, κανένα ἐνδιαφέρον, καμμιὰ στοργή γιὰ τοὺς κυβερνήτες τῆς χώρας μας: «δὲν μπορούμε να ἀγαποῦμε τοὺς μισητοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς, διότι εἶναι κατὰλληλοι μόνο γιὰ καταστροφή!»

Ἄλλὰ γιατί δείχνουν φιλικὰς διαθέσεις, γιατί στὰ ἔγγραφα τοὺς πρὸς τὸ Ἰπουργεῖο Παίδεῖας δηλώνουν νομιμοφροσύνη καὶ «σεβασμὸ»; Γιατί ἀπλοῦστατα ἢ ἐταιρία τοὺς δίδαξε πὸς πρέπει να πάρουν τὴ θέσι τῆς Ἰαήλ, να διδασχοῦν ἀπὸ τὸ παράδειγμα της καὶ να «χτυπήσουν» μόνο στὸν κ α τ ἄ λ λ η ὸ κ κ ι ρ ὸ, ὅταν ὁ ἐχθρὸς τοῦ Ἰεχωδᾶ ἀποκοιμηθῇ!

Ἄς τὰ λάδουν ὄλα αὐτὰ ὑπ' ὄψιν τοὺς οἱ ὑπεύθυνοι τῆς χώρας μας: ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ «θηρησκευτικὴ μειονότητα» ἢ γιὰ «γνωστὴ θηρησκεία», ἀλλὰ γιὰ φασιστικὸ ὀλοκληρωτικὸ καθεστῶς, πὸ ἀπειλεῖ τὴν ὑπόστασι τοῦ ἔθνους.

Ἄσα ἐλέχθησαν ἀναφέρονται στὴν ἐνημέρωσι: τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν ποιμένων καὶ ἐργατῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Σὰν στόχο ἐθέσαμε τὴν ἀποκάλυψι τῶν πραγματικῶν προθέσεων τῆς χιλιαστικῆς εταιρίας καὶ τῶν ὑποῦλων μεθόδων πὸ ἀκολουθεῖ στὴν «παγίδευσι» τῶν θυμάτων της.

Ταυτόχρονα ὅμως τὸ ὕλικὸ πὸ παραθέσαμε εἶναι πολὺ χρήσιμο καὶ γιὰ τὴν προληπτικὴ ποιμαντικὴ μας ἐργασία: ἀν τὸ κοινὸ γνωρίζῃ τί κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴ φαινομενικὴ ἐγκαρδιότητα καὶ τὸ «προσωπικὸ ἐνδιαφέρον», δύσκολα να πέσει στὴν παγίδα τῆς «Σκοπιᾶς».

Τελειώνοντας τὴ σειρά αὐτὴ θέλομε ἀκόμη να δώσομε μερικὰς χρήσιμες ὀδηγίες γιὰ τίς περιπτώσεις πὸ θὰ προσπαθήσομε να βοηθήσομε ἀνθρώπους πὸ ἔχουν ἤδη πέσει θύματα τῆς εταιρίας «Σκοπιᾶς».

Μὲ συστηματικὴ ποιμαντικὴ καὶ μάλιστα «ἐφηρομοσμένη», με δάσι συγκεκριμμένες περιπτώσεις θὰ ὀρη ὁ ἀναγνώστης στὸ νέο βιβλίον τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» με τίτλο «Οἱ χιλιαστὲς μᾶς γράφου»...

Πρόκειται γιὰ 6 χαρακτηριστικὰς περιπτώσεις ἀπὸ ἀλληλογραφία μας με ἀποδήμιους Ἑλληνας πὸ σχετίσθηκαν με τὴν ἐταιρία «Σκοπιᾶς». Χαρακτηριστικὰ τῶν ἐπιστολῶν τῶν εἶναι ἡ ὑποκρισία καὶ ἡ ἀπόκρυψι: τοῦ ἀληθινοῦ προσώπου, πράγματα πὸ ἀποτελοῦν προσφιλὴ μέθοδο τοῦ Μπροῦκλι.

Μὲ κάθε τρόπο προσπαθοῦν να στήσουν παγίδες, γιὰ να ἐξουδετερώσουν ἐπιχειρήματα, να ἐκθέσουν ἢ να γελοιοποιήσουν κάθε ἐπικίνδυνο ἐπικριτὴ τῆς ὀργανώσεως, ἰδιαίτερα κληρικὸ. Προσπαθοῦν να παρασύρουν σὲ «γραφικὴ συζήτησι» με δάσι τὰ λεγόμενα «γραφικὰ βοηθήματα» τῆς «Σκοπιᾶς», ἢ ὀποία με μεγάλη πονηριά διαστρεβλώνει τὴ Γραφή καὶ ὀδηγεῖ τὰ θύματά της στὴν ἀπώλεια (Β' Πέτρο, γ' 16).

Συστηματικὴ προσπάθεια προσφορᾶς βοηθείας σὲ τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να ἀκολουθήσῃ τὴν ἀκόλουθη διαδικασία:

α) Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἐξάρτησι ἀπὸ τὴν ἀνύπαρκτη αὐθεντία τῆς εταιρίας «Σκοπιᾶς».

Στὴν προσπάθειά μας αὐτὴ πρέπει να κάνουμε σαφὴ διαχωρισμὸ μετὰξὺ τοῦ θύματος καὶ τῆς εταιρίας: τὰ ἐπιχειρήματά μας δὲν στρέφονται ἐναντίον τοῦ χιλιαστοῦ, ἀλλὰ ἐναντίον τοῦ Μπροῦκλι καὶ αὐτὸ πρέπει να γίνῃ ἀντιληπτὸ: ἀγαποῦμε τὸν πλανημένο ἀδελφὸ καὶ θέλομε να τὸν ἀπυλλάξομε ἀπὸ τὴν πλάνη, να τὸν ἐλευθερώσομε ἀπὸ τὴν παγίδα.

(Συνεχίζεται)



# ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥΣ

ΝΕΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ  
ΤΟΥ TAKE

## ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ Ο.Γ.Α. ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΕΣ - ΑΓΡΟΤΙΣΣΕΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1287/83 (άρθρο 3) «οι παντρεμένες γυναίκες, που είναι ασφαλισμένες στον Ο.Γ.Α. και έχουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του Νόμου 4169/61, δικαιούνται αυτοτελή σύνταξη από τον Ο.Γ.Α.» από 1.4.83.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των γυναικών αυτών είναι κατά το άρθρο 4 του Ν. 4169/61: Να έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους· να απασχολήθηκαν κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα σε αγροτικές ή άλλες εργασίες, για την άσκηση των οποίων υπάγονται στον Ο.Γ.Α.· να μη παίρνουν σύνταξη για οποιαδήποτε αιτία από το ελληνικό Δημόσιο ή άλλο φορέα κοινωνικής ασφάλισης· να υποβάλουν αίτηση για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος από τον Ο.Γ.Α. στον ανταποκριτή του τόπου της τελευταίας απασχολήσεώς τους (εγκύκλιος Ο.Γ.Α. υπ' αρ. 3/1983).

Η σύνταξη από τον Ο.Γ.Α. παύει να καταβάλλεται, όταν η πρεσβύτερα υπαχθεί στους συνταξιούχους του TAKE, λόγω θανάτου του συζύγου της.

## ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛ. ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΗΝΟΥ

Στα πλαίσια της «εβδομάδος Ιερατικών κλήσεων», η Διοικούσα Έπιτροπή του Πανελληνίου Ιεροῦ Ἰδρυμάτος Εὐαγγελιστρίας Τήνου, απέφασε να διαθέσει το ποσό των 170.000 δρχ. για τη χορήγηση υποτροφιών σε 60 μαθητές που θα εγγραφούν στη Δ' τάξη του ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Τήνου κατά το σχολικό έτος 1983-84. Το ποσό αυτό θα δοθεί ως μία καθαρά άτομική οικονομική ενίσχυση, δεδομένου ότι η διαβίωση των μαθητῶν στη Σχολή είναι δωρεάν.

Οι υποψήφιοι υπάτροφοι πρέπει να προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό εισόδημα και να διακρίνονται για το ήθος και την ιερατική τους κλήση.

## Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧ)ΣΚΟΠΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Στις ἀρχαιρεσίες του Συνδέσμου Ἐφημερίων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκο-

πῆς Κρήτης, ἐξελέγη νέο Διοικητικό Συμβούλιο που καταρτίστηκε σε σώμα ως ἑξῆς: Μιχαὴλ Κανιαδάκης, Πρόεδρος· Ματθαῖος Ζηδιανάκης, Ἀντιπρόεδρος· Χαράλαμπος Μουρτζάκης, Γενικός Γραμματέας· Ἰωάννης Λασιανάκης, Ταμίας· Ἀντώνιος Παπαδημητρίου, Μιχαὴλ Μανιαδῆς καὶ Γεώργιος Μασκράκης, Μέλη.

## ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΤΩΝ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Με τις διατάξεις του άρθρου 38 ἐδάφιο β' του Νόμου 1326/1983, από 1.1.1983 μεταξύ άλλων καταργήθηκε καὶ ἡ ἀπαλλαγή από τὰ τέλη κυκλοφορίας του αυτοκινήτου του Μσκ. Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης.

Ἡ ἀπαλλαγή αὐτή εἶχε χορηγηθεῖ μετὰ τὸ Ν. 2367/53 καὶ τὸ Ν.Δ. 3717/57. Ἦδη οἱ Οἶκοι Ἐφοροὶ ἔλαβαν ἐντολή από τὸ Ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν νὰ βεβαιώσουν τέλη κυκλοφορίας, από 1.1.83.

## ΣΤΕΛΕΧΗ ΓΙΑ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΑ

Ἀρχίζει τὴ λειτουργία του από τὸ σχολικό έτος 1983-84 τὸ «Τμήμα ἐκπαιδευσεως συνωδῶν ἡλικιωμένων», στὰ πλαίσια δραστηριοτήτων του «Συλλόγου Ἐκπαιδευσεως Νεανίδων» (Κληροδότρια Α. Συγγρού), που ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο γυναικείο σωματεῖο στὴ χώρα μας (ιδρύθηκε τὸ 1872).

Στὴ διάρκεια μονοστούς φοιτήσεως θὰ ἐκπαιδεύει, θεωρητικά καὶ πρακτικά, νέες ἀπόφοιτες Γυμνασίου καὶ Λυκείου, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ βοηθοῦν οὐσιαστικά στὰ ψυχολογικά καὶ πρακτικά προβλήματα ἐκείνους που, λόγω ἡλικίας, ἔχασαν σὲ σημαντικό βαθμὸ τὴν αὐτονομία τους καὶ εἴτε βρίσκονται σὲ κάποιο Γηροκομεῖο ἢ Οἶκο Ἐγγηρίας, εἴτε παραμένουν στὸ σπίτι.

Οἱ ἀπόφοιτες θὰ στελεχώνουν τέτοιου εἶδους ἱδρύματα ἢ θὰ καλύπτουν περιπτώσεις μεμονωμένων ἀτόμων. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν ν' ἀπευθίνονται: Κολοκοτρώνη 3, Ἀθήνα (τηλ. 3221.100, 3227.344).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ

—Παπαδόπουλος Πέτρος, Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 30, σύνταξη 17.899, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 497.810.

—Φωκᾶς Γεώργ., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 29, σύνταξη 16.876, ἐφάπαξ 392.046.

—Παπαϊωάννου Κων., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 490.499.

—Μιχαλόπουλος Γεώργιος, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 31, σύνταξη 19.433, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 433.013.

—Σμπόνια Λαμπρινή, Πρεσβυτ., Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 20, σύνταξη 10.000, ἐφάπαξ 416.942.

—Παπαγεωργίου Κων)να, Πρεσβυτ., Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 29, σύνταξη 10.000, ἐφάπαξ 396.141.

—Ρεμουνδος Βασ., Ἱερεὺς, Α)2, ἔτη ὑπηρεσίας 18, σύνταξη 10.979, οἰκ. ἐπίδ. 4.540, ἐφάπαξ 177.773.

—Σεράφης Χριστόφορος, Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, ἐφάπαξ 356.345.

—Μυλωνάκη Μαγδαλ. Αἰκ., Πρεσβυτ., Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 15.342, ἐφάπαξ 497.302.

—Παπᾶς Ἀπόστολος, Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 490.499.

—Τσίχλης Ἰωάν., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 490.499.

—Σμιντζάκος Παν., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 32, σύνταξη 20.967, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 462.587.

—Νούγιος Βασ., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 28, σύνταξη 15.493, ἐφάπαξ 351.955.

—Τζέροπος Βασ., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 490.499.

—Θωμᾶς Ἰωάν., Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 497.450.

—Περρῆς Ἀμβρόσιος, Ἱερεὺς, Β)4, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 30.427, ἐφάπαξ 545.195.

—Μτελίτσος Σατήριος, Ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 25.570, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 504.640.

—Θοφανόπουλος Δημήτριος, Ἱερεὺς, Β)4, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξη 30.427, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 563.098.

◆ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασίου 1 — Τηλ. 72.10.734 ◆

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ, Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 77.87.978.